

Dr. Endrődi István, Csepregi Péter és Teknős László

**Pályamű a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Katasztrófavédelmi Tudományos Tanácsának 2014. évi pályázatára
(Témakör: Az önkéntes polgári védelmi szervezetek, személyek részvételének
növelési lehetőségei a katasztrófák elleni védekezésben)**

**Az önkéntes polgári védelmi erők új dimenziója, avagy a magyar
Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezeteinek
megalakításának szükségessége, jelentősége a hazai
katasztrófavédelmi rendszerben**

Jelige: „Lakosság szolgálatában”

Budapest

2014.

Absztrakt

A közösségek kialakulásánál a természeti csapások, civilizációs veszélyek hatásai elleni védekezésben a tagoknak ki kellett venniük a részüket, a fennmaradás érdekében. Az emberiség szociológiai, gazdasági előrehaladása elősegítette, hogy a közösség fennmaradása érdekében olyan személyeket jelöljenek ki, melyek szervezetekbe tömörülve végezték a lakosság védelmét. A társadalmi és technikai fejlődés következtében egyre komplexebb kihívások jelentek meg, melyek hatékony leereagálása végett specializálódni kellett, ami megnövelte a védekezési, képzési költségeket.

Napjaink bonyolult káreseményei és intenzív katasztrófái alapján az körvonalazódik ki, hogy a speciálisan felszerelt, jól kiképzett hivatásos erők egymaguk nem tudják felszámolni a veszélyforrások és az anomáliák egyre pusztítóbb hatásait és következményeit, szükségük van az állampolgári közreműködésre, a szakképzett civilekre. Jelen tanulmány célja, hogy vizsgálja az önkéntesség jelentőségét a katasztrófavédelmi rendszerben, ezáltal feladata is egyben, hogy az önkéntes mentőszervezetek fejlesztési irányvonalaira javaslatot tegyen, bizonyítsa a felsőoktatási hallgatók bevonásának szükségét és jelentőségét a katasztrófák elleni védekezés komplex rendszerébe.

Kulcsszavak: Önkéntesség, polgári védelem, mentőszervezetek, nemzeti összefogás, felsőoktatás

Abstract

When communities were evolving all members had to participate in the protection against the impacts of natural disasters, civilisational threats in order to survive. Sociological and economic development contributed to the assignment of people, who together were responsible for the protection of the community. Sociological and economic development contributed to the assignment of people, who together were responsible for the protection of the community in order to ensure the survival of the community.

Today's complex damages and large-scale disasters suggest that specially-equipped, well-qualified professional bodies alone cannot compete against the more and more destructive impacts and consequences of dangers and anomalies. They require the cooperation of citizens and skilled civilians. This article seeks to study the significance of volunteering in disaster management, thus, its mission is to make recommendations on the development of volunteer rescue teams and to justify the necessity of involving higher education students in the complex system of protection against disasters.

Keywords: volunteering, civil protection, rescue services, national unity, higher education

„Amikor képes vagy arra, hogy segíts embertársaidon, ez a képesség megszűnik képesség lenni, és felelősséggé alakul.”

Adelle Davis

„Egyetlen parancs van, a többi csak tanács: igyekezz úgy érezni, gondolkozni, cselekedni, hogy mindennek javára legyél.”

Weöres Sándor

„A siker záloga a szakértelem, a szervezettség és a társadalmi összefogás”

Dr. habil Kovács Gábor r. dandártábornok,
a Nemzeti Közszolgálati Egyetem oktatási rektorhelyettese

„Egyre nagyobb szerepet szán a katasztrófavédelem az önkéntes alapon működő szervezeteknek a polgári védelemben.”

Dr. Bakondi György t. altábornagy,
a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
1.1. Választott téma aktualitása	6
1.2. Kutatási hipotézisek	7
1.3. A tanulmány célkitűzései	7
1.4. A kutatási módszerek	9
1.5. A tanulmány felépítése	9
2. A civilek önkéntességének jelentősége - hazai mentőszervezetek a katasztrófavédelmi rendszerben, jogszabályi háttérének jellemzése	10
2.1. Önkéntesség szerepe a polgári védelemben	14
2.2. A mentőszervezetek jogszabályi háttere Magyarországon	17
2.3. Fejezet összefoglalása	18
3. Felsőoktatási intézmények önkéntességének jelentősége	20
3.1. A diákok önkéntességének történelmi értéke és hagyománya van	20
3.2. Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezetének fontossága	22
3.3. Felsőoktatási intézmények önkéntességével kapcsolatos célkitűzések	24
3.4. Az alkalmazás lehetséges irányai	26
3.5. A Nemzeti Közsolgálati Egyetem a Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezetének élén	28
3.6. Fejezet összefoglalása	31
4. Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezetének felépítése, alaprendeltetésének bemutatása	34
5. Dolgozat összefoglalása	63
6. Összegzett következtetések, észrevételek, javaslatok, az eredmények hasznosulása	65
7. Hivatkozott irodalom	69

1. Bevezetés

Az emberiségnek létezése óta számos olyan természeti és civilizációs eredetű csapást, káreseményt, katasztrófát kellett átélnie, mely sokszor egy-egy közösség pusztulását okozta. Az emberiség fejlődésének egyik fő mozgatórugója a veszélyekkel szembeni közös védekezés szükségességének felismerése volt. Az emberi civilizáció keretében fokozatosan bontakoztak ki a természeti és elemi csapások és háborúk káros hatásaival szemben való védekezés intézményes formái. A helyi közösségek rájöttek arra, hogy vannak olyan személyek, akik magasabbak, erősebbek a többiekénél, vagyis a gyengébb társaikat fizikailag meg tudnák védeni (belőlük lettek a katonák). A történelemben haladva a katonák mellett egyéb szervezett csoportok is megjelentek a lakosság és az anyagi javak védelmében.

A középkorban az egyik legveszélyesebb veszélyforrás a településen, városban belüli tűzkatasztrófák voltak. A magas kockázathoz az emberi gondatlanság és szándékosság, illetve az építkezési szokások is hozzájárultak. A céhek a védekezésben aktívan kivették a részüket, melyek tagjai között sokszor megtalálhatóak voltak a diákok. Hazai szinten a tanulóifjúság önkéntes diáktűzoltóságokat alakított, melyek eredményesen működtek. A tűzoltási területen a szabad akaratból történő beavatkozási tevékenységet tisztelet övezte, ezért önkéntes tűzoltó egyesületek alakultak meg, a hivatásos tűzoltókkal közösen végezve el a tűzoltási és egyéb feladatokat. A 20. század felé haladva a társadalmi fejlődés következtében egyre specifikusabb szervezetek, egyesületek jöttek létre a társadalom egyes részeiből, melyek növelték a lakosság túlélési képességeit. A világháborúkor, a jelentős mértékben megnövekedett hátrországvédelmi feladatokat ezen szervezetek (a kötelezettek mellett) önkénteseivel oldották meg. A 21. század elején a katonai jellegű események kialakulásának az esélye Magyarországra vonatkoztatva alacsony szintű, de a civilizációs katasztrófátípusokon belül a veszélyes áruk közúti baleseteivel kapcsolatos káresemények száma mellett a geológiai, meteorológiai, hidrológiai eredetű veszélyforrásokból kialakuló nagyobb káresemények, katasztrófák hatására a védekezésbe bevonható erők létszámát növelni kell.

A katasztrófák hatásainak kezelése, a kárfelszámolás és az emberek mentése egyre speciálisabb tudást és eszközöket igényelnek, így fontos, hogy minél több önkéntes mentőszervezet alakuljon, amelyek kifejezetten az ilyen veszélyhelyzetek kezelésére szakosodott. A magyarországi tapasztalat az, hogy szükség van az önkéntes szerepvállalás növelésére, mivel jelenleg az ember bármilyen extrém, valamilyen traumát okozó katasztrófa helyzettel, káreseménnyel találkozik, azt külső segítség nélkül képtelen megoldani. Az ilyen katasztrófa-helyzetekben segítenek az önkéntes civil mentőszervezetek.

Jelen tanulmány célja, hogy keresse az önkéntes felelőség vállalás új lehetőségeit a bevonható erőkre vonatkoztatva, illetve példát és az alkalmazhatóság lehetséges irányait is elemezve, javasoljon megoldásokat, melyekkel növelni lehet a lakosság és az anyagi javak védelmét.

1.1. Választott téma aktualitása

A tanulmány aktualitásának egyik alapja gazdasági jellegű. A 21. században világszerte szűkülnek a kormányok lehetőségei, egyre inkább meg kell fontolni, hol lehet az állami terheket csökkenteni. Ennek alapján fontos, hogy a védelmi kérdésekben mind a megelőzés, mind a veszélyhelyzet-kezelés során olyan megoldások szülessenek, melyek csökkenthetik az állami szervek kiadásait, ugyanakkor ez nem megy a katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának rovására. A nagyobb, kiterjedtebb káresemények, katasztrófák elhárítása, következményeinek felszámolása gyakran nagyszámú mentőerőt vagy olyan speciális tudást és eszközt követel, melyek a civil szervezetek, közöttük is a speciális mentők bevonását igényli.

A védelmi szektorban dolgozó szakemberek véleménye szerint napjaink sokrétű kihívásait tekintve a lakosság és az anyagi javak hatékony védelme, hatékonyságát és eredményességét tekintve csak úgy oldható meg, ha a hivatásos mentőszervezetek mellett a komplex feladatok végrehajtásában részt vesznek (legalább) az érintett területek állampolgárai, egyrészt, mint adhoc jelleggel védekezési tevékenységben, másrészt, mint ambíciót érezve valamilyen mentőszervezethez csatlakozva. Jelen tanulmány tehát egy aktuális, de nehéz kérdéskört vizsgál meg, melyre igyekszik használható választ adni.

1.2. Kutatási hipotézisek

A szerzők véleménye, hogy a felsőoktatási intézmények bevonása a hazai védelmi rendszerbe (elsősorban a katasztrófák elleni védekezésbe) lényeges, mivel hozzájárul:

- a társadalmi biztonság javításához,
- a lakosság élet,- vagyon- és közbiztonságának fenntartásához,
- az egyetem területén, illetve a vidékre hazajáró diákok erősíti a közösséget, példát mutatnak a társadalmi szerepvállalásban, a felelősségvállalásban Magyarország biztonságáért,
- káreseményeknél a határozott fellépésük sok esetben a polgárok bizonytalanságát, feszültségét oldja, illetve a krízisintervenciós képességek hatására a befogadóhelyeken lelki elsősegélynyújtásban is részesítik a lakosságot. Ezek mind hozzájárulnak a magyarországi lakosok életben maradásához nagyobb lelki károsodás nélkül.
- A polgári védelem erőinek jövője és kiaknázatlan nagy lehetősége a felsőoktatási intézmények hallgatóiban rejlik, luxus és értelmetlen lenne a felsőoktatási tanulók erőpotenciálját figyelmen kívül hagyni.

1.3. Kutatási célkitűzések

Szerzők célja, hogy a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet alaprendeltetéséből és az új típusú kihívásokból adódó feladatoknak megfelelően az egyik legkomplexebb társadalmi lehetőségét és feladatát, vagyis az önkéntesség jelentőségét, és részvételét vizsgálják a megfelelő adaptáció (katasztrófák elleni védekezés) érdekében. Szerzők olyan témát igyekeztek keresni, mely a magyar társadalomra nézve meghatározó, szakmai szempontból pedig aktuális.

Ennek értelmében olyan új lehetőségek keresése volt a cél, melyek által az önkéntes mentőszervezetek létszáma minőségben és mennyiségben növelhető Magyarországon szolgálatában a biztonságért.

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

A szerzők a tanulmány készítése folyamán elsődleges feladatként tűzték ki, hogy a katasztrófák elleni védekezésbe bevonható potenciális személyeknek, célcsoportjainak a kijelölése megtörténjen, ezeket statisztikai adatokkal minőségileg és mennyiségileg alátámassza. Másodlagos feladatként, pedig megvizsgálni, hogy milyen képességek adaptálhatóak be a hazai védekezési rendszerbe, melyek egyértelműen meghatározzák a leendő felsőoktatási intézmények mentőszervezeteinek a profiljait és alkalmazási területeit, irányait.

Harmadlagos, de nem lebecsült feladatként határozták meg a szerzők, hogy az alkalmazhatósági irányok alapján milyen mentőszervezetek hozhatóak létre melyekkel növelni lehet a lakosság és az anyagi javak védelmét.

Jelen tanulmánynak nem célja, hogy teljes körű betekintést adjon a civil szervezetekről, azok tevékenységéről, fontosságáról, illetve a hazai önkéntes mentőszervezetek részletes bemutatásáról, mivel a fő kutatási cél, a felsőoktatási intézmények hallgatóinak lehetséges bevonása a katasztrófák elleni védekezésben.

A tanulmány konkrét célkitűzései voltak:

- Feltárni a hazai önkéntesség szerepét és elfoglalt helyét a hazai társadalomban.
- Vizsgálni a jelenlegi hivatásos katasztrófavédelmi szervezetbe bevonható önkéntesek célcsoportjait, mennyiségi mutatók megadása mellett.
- Felmérni a felsőoktatási intézmények potenciális létszámadatait és konkrét javaslatokat dolgozzon ki Budapest felsőoktatási intézményeire vonatkozóan. Szerzők célja, hogy a kezdeményezés az ország valamennyi felsőoktatási intézményére terjedjen ki, de a feladat komplexitását és a főváros földrajzi, kulturális, oktatási elhelyezkedését figyelembe véve a kidolgozás első üteme konkrét megvalósítható javaslatokkal csak Budapestre készültek el.
- Áttekinteni azokat a képességeket, amelyekkel a katasztrófák elleni védekezés elleni küzdelem hatékonysága növelhető, illetve az eddigi minősített mentőszervezetek a saját képességei kiegészíthetők.
- Felkelteni elsősorban a felsőoktatásban tanulók figyelmét a téma fontosságára.
- Választ adni arra, hogy az önkéntes polgári védelmi erők utánpótlásában milyen lehetőségek vannak

1.4. Kutatási módszerek

A szerzők a kutatómunkájuk során törekedtem az elméleti szempontok, szabályok gyakorlati perspektívával való alátámasztásra. Kutatásaik során a téma komplexitásából adódóan, az alábbi módszereket részesítették előnyben:

- Tanulmányozták a témával kapcsolatos (elsősorban) hazai írott és elektronikus szakirodalmat, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (továbbiakban BM OKF) főigazgatójának utasításait, intézkedéseit, feladat meghatározásait, a kutatási irányvonalakat, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem könyvtárában fellelhető szakdolgozatokat, diplomamunkákat.
- Részt vettek a témával kapcsolatos előadásokon és felhasználták azok anyagait, illetve a szakemberekkel folytatott konzultációkat
- Részt vettek a nemzetközi katasztrófa-elhárítási gyakorlatokon, hazai gyakorlatokon, ahol a mentőszervezetek munkáit figyelték és konklúziókat vontak le a tapasztaltak alapján.
- Elemezték a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság hivatalos honlapját, az ott fellelhető riportokat és anyagokat.
- Összegyűjtötték és szelektálták a Katasztrófavédelem Magazin, a Katasztrófavédelmi Szemle folyóiratok cikkei közül a témával kapcsolatos részeket.

1.4. Tanulmány felépítése

A **bevezetés** (első) fejezetben a szerzők leírják a tanulmány célkitűzéseit, kutatási módszereit, a hipotéziseket. Majd **három fejezeten** keresztül mutatják be a szerzők a lényegi mondanivalókat. Ezeket a fejezeteket az összegzett következtetések, a tudományos megállapítások, a javaslatok követik, és végül mellékletekkel zárják le a munkájukat.

A második fejezetben: A civilek önkéntességének jelentőségét mutatják be a szerzők, illetve a lehetséges részvételüket a katasztrófák elleni védekezésben jogszabályi kitekintőkkel.

A harmadik fejezetben: Felsőoktatási intézmények önkéntességének jelentőségét, helyét, szerepét vizsgálják a szerzők, melyet statisztikai szám adatokkal mutatnak be. A harmadik fejezet a jelen tanulmány egyik fő fejezete, itt kerülnek prezentálásra a lényegi mondanivalók és a konkrét javaslatok, ötletek az önkéntesség növelésére (mely az egyik legfontosabb kutatási cél).

A negyedik fejezetben: a Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezetének felépítése, alaprendeltetésének bemutatása történik meg, mely konkrét megoldási javaslat a szervezeti felépítésre és a hasznos, bevonható képességek adaptálására.

2. A civilek önkéntességének jelentősége – hazai mentőszervezetek a katasztrófavédelmi rendszerben, jogszabályi háttérének jellemzése

Az emberiség a történelme során számos természeti eredetű és emberi tényezőkre visszavezethető eseménnyel, anomáliával találkozott. Hamar rájött, hogy a túléléshez, jelentkező problémák kezeléséhez elengedhetetlen a közösségi összefogás, az együttműködés. Az kijelenthető, hogy a civil szerveződések alapja az együttműködés, vagyis a közösségi összefogás. Szent István király (969 - 1038) idejében királyi rendeletben volt meghatározva a szegényekről való gondoskodás az egyházon keresztül. A középkorban az egyház teljesen beolvadt a politikába (elvilágiasodás), így a lakosság már nem kapott anyagi támogatást, ezért önszerveződés útján létrehozták a saját társadalmi feladatokat ellátó szervezeteiket, melyekbe a vagyonaikat befektették. Az iparosodással tovább nőtt a szakmai céllal létrejövő szervezetek száma, amely kulturális, oktatási és szociális mivoltánál fogva a magánadományokon túl az állam támogatását élvezte. Az állam a 18. századtól megkezdte az önszerveződések nagyobb volumenű szabályozását, mely részben negatív, hiszen korlátokat szabott, részben pozitív, mert az együttműködés elismertséggel és támogatással is járt. A 19. században a reformkor idején a nemzeti összetartozás a legmagasabb szociális-kulturális kapcsa a magyar nemzetnek. A nem

magyar uralkodói kontroll a polgári szerveződésekkel erősen kontrollálta, ezért több társadalmi, kulturális, gazdasági egyesület, társaság ment tönkre. A két világháború közötti állam és civil szféra kapcsolati rendszerében előfordult az is, hogy az igazgatás átruházta állami intézményét egyesületi, alapítványi kézbe, de arra is volt példa, hogy a jótékonyági intézmények működtetése került át állami kézbe. A szocialista rendszer szülte társadalmi politikai feszültség feloldásának lehetőségét látta a kormány a civil szervezetek támogatásában, illetve működésük biztosításában, egyfajta kiegészítő finanszírozási lehetőséget felismerve bennük. A rendszerváltás után a civil szerveződések száma folyamatosan nőtt, az állam rájött arra, vannak olyan közfeladatok, melyeket célszerű ilyen szervezeteknek átadni, jelentős anyagi támogatással. Egyes civil egyesületeknél kiderült, hogy nem végzik hatékonyan a rájuk bízott feladatokat, sok volt a visszaélés, ezért szigorú szabályozást kellett végrehajtani. 2004-ben létrejött Nemzeti Civil Alapprogram, mely alapján központi támogatást lehet kapni.¹ A 21. században az a tapasztalat, hogy a civil szerveződések a társadalmi tevékenységük következtében nemzeti hasznosulása, értéke van, mely alapján kijelenthető, hogy fogva hidat képeznek az állam és az állampolgárok között, ezzel biztosítva a társadalmi egyensúlyt és a demokrácia fenntartását. A szimbiózisnak megfelelően a civil szervezetek a működési feltételekhez, fejlődéshez anyagi keretet kapnak, az állam pedig a társadalmi funkciók betöltését garantáltatja velük. A civil szervezeteknek van egy olyan típusa, akik a közösségi szerepvállalásait, szervezett formában, vagy anélkül, de anyagi ellenszolgáltatás nélkül végzi, jelentős mértékben hozzájárulva a társadalmi stabilitáshoz, a társadalmi jóléthez és az állampolgárok szükségleteinek (biztonsági, kulturális stb.) kielégítéséhez. A fizetett és az önkéntes munkaerőnek is vannak előnyei, hátrányai, kijelenthető, hogy önkéntesekkel nem válthatóak ki a fizetett munkavállalók, de jelentős mértékben hozzájárulnak a társadalmi életviszonyok színvonalának emeléséhez.² Magyarországon az önkéntesség törvényben van szabályozva, úgy mint a 2005. évi LXXXVIII. törvény, mely az önkéntességgel kapcsolatos tevékenységek szabályait határozza meg, illetve a 2011. évi CLXXV. törvény, amely az egyesülési joggal, valamint a civil szervezetek működésével és támogatásával foglalkozik.

¹ KUTI, Éva: Civil Európa- Civil Magyarország, 2008. p. 13. ISBN 978-963-87909-0-3 <http://www.nonprofitkutatas.hu/letoltendo/cilieuh.pdf> (letöltés: 2014. 08. 28)

² RÉVAI, Melinda: A civil szervezetek szerepe és jelentősége Magyarország komplex védelmi rendszerében. Szakdolgozat, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2012. p. 16.

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Az önkéntesség erőssége a belső indíttatásban rejlik, hiszen az egyén saját erejéből, szabadidejéből áldozva végzi feladatát, valamint a segíteni akarással, a szervezeten segíteni tudás képességével példát mutat a társadalom többi tagja számára, így közösségformáló erőt is képvisel. Az önkéntesség előnyei vitathatatlanok, mivel nem túlzás azt állítani, hogy az önkéntesség a társadalom megújuló energiája.

1. számú ábra. Önkéntes civilszervezetek felosztása a védekezésben betöltött szerepük után

Készítette: szerzők, 2014. augusztus

A szerzők célja fenti ábrával az, hogy bemutassák a civil szervezeteket. Fontos, hogy katasztrófavédelmi szempontok alapján nézve eleve megkülönböztetésre kerüljenek a mentőszervezetek, abból is a hivatásos, mely a legképzettebb, elit szervezetből áll, nyilván azzal a különbséggel, hogy a tevékenységüket főállás mellett végzik hivatásos jogviszonyban. Összességében a mentőszervezeteknek van hivatásos és civil oldala. A civil mentőszervezetek a speciális eszközökkel felszerelt mentőalakulatok, csoportosulások, amelyek tevékenységükkel, közreműködésükkel és szakértelmükkel érdemben képesek kiegészíteni a katasztrófavédelem egységeinek mentési munkálatait. A hivatásos állomány pedig effektíven a napi teendői által végzi a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet feladatait azzal a kiegészítéssel, hogy ha vonulások tűzoltók erejét felülmúló esemény következik be, akkor van egy hivatásosokból álló elit mentőszervezet, mely képes azokra a feladatokra, melyre a

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

hivatásos tűzoltó is képes, de speciális képzettségüknek megfelelően kiterjedtebb és komplexebb beavatkozásra képes. A civil mentőszervezetek pedig egy-egy képességet tudnak felmutatni, de a hivatásos munkáját segítve, kiegészítve, és nem vehetik el az erre eleve kirendelt, kijelölt szervezeti egységek feladatait. A hatályos katasztrófavédelmi törvény értelmében a civil mentőszervezetek együttműködési megállapodás megkötése után vesznek részt a katasztrófák elleni védekezésben és kárelhárításban. A hivatásos katasztrófavédelmi szervezetnek az alaprendeltetéséből adódóan rendkívül összetett tevékenységi körei vannak, melyek elvégzéséhez szükség van a speciális képességekre.

Az önkéntes mentőszervezet előnye, hogy vannak olyan tagok, akik olyan mentőszervezetből jöttek, amelyek már jártak külföldi bevetésen, így több tapasztalattal rendelkeznek, amit kamatoztathatnak a kárhelyszínen. A speciális önkéntes mentőszervezetek képességeit tekintve természeti vagy egyéb katasztrófa esetén alkalmazhatóak például kutyás személykeresésre, rom- és területi kutatásra, nyomkövetésre, búvár és vízi, illetve árvízi kutatásra-mentésre. Alkalmazható műszaki- magasból- mélyből mentésre, légi felderítésre, egészségügyi mentésre és elsősegélynyújtásra, komplex mentési műveletekre stb. A képességeik alapján kijelenthető, hogy a civil szervezetek bevonása így létszükséglet Magyarország hatékonyabb közbiztonsága, az élet és vagyonbiztonság érdekében. Az önkéntes mentőszervezetek legnagyobb előnye, hogy a hivatásos mentőszervezetektől állami feladatokat vállalnak át. A legfontosabb kritérium, hogy legyenek képesek segítséget nyújtani, amikor egy esemény kezelésére rendelt szervezetek (rendőrség, tűzoltóság, mentőszolgálat) kapacitásukban, önmagukban már nem elegendőek a káresemény / katasztrófa hatékony kezelésére, felszámolására. Legtöbb civil mentőszervezet, alaprendeltetéséből adódóan önként vállalja, hogy felajánlott erőikkel és eszközeikkel értesítés (riasztás) esetén a helyszínre vonul és közreműködik a mentésben. Léteznek olyan szervezetek, melyeknek az alaprendeltetése nem a mentés, de a katasztrófák / káresemények során alkalmazhatóak illetve a következmények felszámolásában bevonhatóak.³ A mentésben részt vevő civileknek két típusát lehet megkülönböztetni. Az egyik az általános, akik szakmailag nincsenek megfelelően felkészítve a következmények felszámolására, de a hivatásos állományt olyan feladatokban segítik, amelyet könnyen meg lehet tanulni, a munka elsajátítása és végzése

³ SZLEPÁK, Orsolya: Kutató mentő csapatok felkészítése nemzetközi bevetésekre. Szakdolgozat, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2013. p.6.

mindenki számára elvégezhető, a védekezés szempontjából lényeges alapfeladatok (erre példa a 2013. évi júniusi dunai árvíznél a homokzsákok pakolása, a hivatásos állomány élelmiszerellátása). Ennek az általános önkéntes civil szerveződésnek (mely főként az állampolgárokból tevődik össze) van egy magasabb szintű változata, mikor például járási mentőszervezetekbe lépnek be állampolgárok. Ez már felelősségteljesebb önkéntességi tevékenységet követel, és nemcsak adhoc jellegű, mint az 2013-as év árvízi védekezéseinél tapasztaltak, hanem itt a képzések, gyakorlatok, beavatkozások miatt nagyobb aktivitási igény lép fel a polgárral szemben. Az önkéntes szerepvállalásnak a még magasabb szintje már speciális feladatokra alkalmazandóak. Ilyen speciális önkéntesek alkotják a különböző mentőszervezeteket. Ide lehet sorolni azokat az önkéntes civil szerveződéseket, akik (általában) főállásban végzik a mentési tevékenységet (például a baptistáknál a Rescue 24, Közép-budai Polgári Védelmi Egyesület, Vizek öre egyesület stb.) ezeknél a speciális mentőszervezetnél van főállású dolgozó (vezetés, adminisztrátori teendők miatt stb.), akik mellé becsatlakoznak az önkéntesek. Általában ezek a speciális mentőszervezetek magasabb szintű mentőcsoportokba vannak besorolva, több képesség találkozik egymással a hatékonyabb reagálás, beavatkozás érdekében. Például a Tisza Mentőcsoportot nyolc önkéntes mentőszervezet, egyesület és gazdálkodó szervezet alakította meg a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság segítségével, szakmai irányításával. A koordinálás fontos, mivel egyre több a nagy számú és széles tevékenységi körrel rendelkező civil mentőszervezet. Az OKF elkészítette az önkéntesek és civil szervezetek katasztrófa-elhárításba történő részvételéhez című „Irányelveket”, amely dokumentum átfogja a nemzetközi követelmények (ENSZ INSARAG Irányelv), a BM Civil Stratégia, a hatályos jogi szabályozók (Katasztrófavédelmi Törvény és végrehajtási rendeletei) és az eddigi tapasztalatok alapján kialakult szakmai elveket a civil szervezetek bevonására.⁴

2.1. Önkéntesség szerepe a polgári védelemben, tűzvédelemben

A biztonság nem egyszerűen műszaki probléma és nemcsak katonai eredetű fogalom, hanem komplex társadalmi kérdés. Napjainkban a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védelem az egyik legaktuálisabb nemzeti feladat

⁴ JACKOVICS, Péter: A társadalmi és civil szervezetek szerepe a polgári-, és katasztrófavédelem http://www.vedelem.hu/files/UserFiles/File/konf2007/pv/Jackovics_doc.pdf (letöltés: 2014. 08. 27.) tükrében. http://www.vedelem.hu/files/UserFiles/File/konf2007/pv/Jackovics_doc.pdf

Magyarországon,⁵ amelyben jelentős szerep hárul az önkéntes és civil szervezetekre is. Minden állampolgárnak joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.⁶ Az önkéntes mentőszervezetek az 1990-es évek első felétől szorosan együttműködtek a polgári védelem szervezeteivel. A kooperáció bebizonyította, hogy szükség van a civil erőkre, mivel a feladat végrehajtását magas színvonalon tudják elvégezni. A polgári védelemhez történő kapcsolódás a humanitárius jellege miatt volt vonzó az önkéntes civil szerveződéseknek, mivel a polgári védelem alapvető feladata hogy védelmet nyújtson a lakosságnak mind a háborús, fegyveres tevékenységek, mind a katasztrófák káros hatásai ellen, továbbá intézkedései által növelje a túlélés feltételeit, melybe a lakosság aktív szerepvállalása az egyik pillér. A rendszerváltáshoz érkezve a katonai típusú felfogás mellett nagy hangsúlyt kapott a lakosság és az anyagi javak védelme, melynek fontos jogszabályi bebiztosítása az 1996. évi XXXVII. törvény „a polgári védelemről” volt. A polgári védelem feladatrendszerében az önkéntesség a rendszerváltás után mindig jelen volt, de egységes formában, országos szinten nem volt kialakítva a módszertana, illetve a kialakított köteles polgári védelmi szolgálat nem váltotta be a funkcióját a katasztrófák elleni védekezésben.

Az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai (2010-es borsodi árvizek, vörösiszap katasztrófa stb.), bizonyították, hogy a védelmi igazgatás területi és helyi szintjén újításokra van szükség. Az egyik változtatási terület a bevethető személyi állomány hiányának orvoslása volt. Elsőrendű célfeladatként jelentkezett, hogy a polgári védelem, mint összetársadalmi feladat-, eszköz- és intézkedési rendszerében minőségileg kerüljenek átalakításra a polgári védelmi szervezetek.⁷ A polgári védelmi szervezeteknek Magyarországon két típusa van: az egyik az önkéntes a másik a köteles polgári védelem, mely tervezhetőségét és bevethetőségét tekintve már letette a névjegyét például a második világháborúban a hátországvédelemben. A történelemben már bizonyított polgári védelmi kötelezettség, olyan személyes, társadalmi kötelezettség, mely az emberi élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmét támogatja. A kötelezettség

---

⁵ ENDRŐDI, István: A magyar önkéntes polgári védelmi szervezetek szerepe hazánkban, az új katasztrófavédelmi törvény alapján. <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan463.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

⁶ 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról 1. § (1) http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100128.TV (letöltés: 2014. 08. 27.)

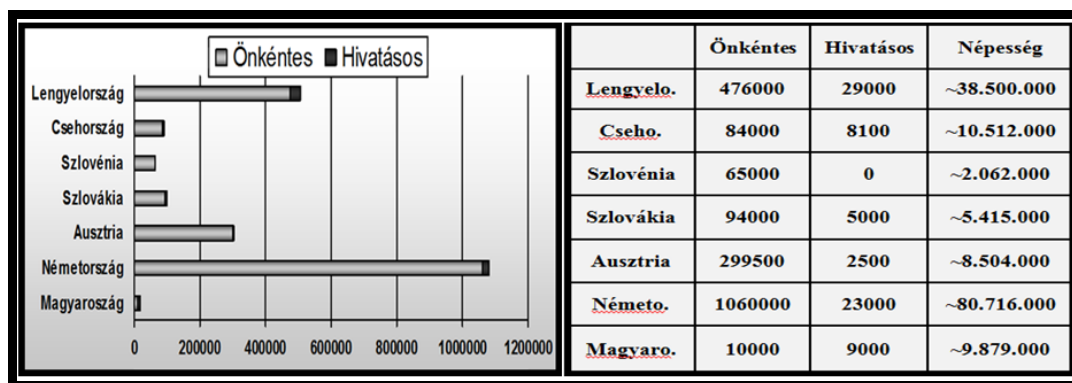
⁷ ENDRŐDI, István: A magyar önkéntes polgári védelmi szervezetek szerepe hazánkban, az új katasztrófavédelmi törvény alapján. <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan463.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

különleges jogrendi időszakban (például rendkívüli állapot, szükségállapot, veszélyhelyzet) polgári védelmi szolgálat folyamatos ellátására időbeli korlátozás nélkül vehető igénybe, de ideiglenes polgári védelmi szolgálat rendelhető el például egy esetleges katasztrófa kialakulásának megelőzése érdekében tett beavatkozási munkálatok végrehajtásában. Ez sokszor nehézségeket eredményez, mivel erre az időkre a munkavégzés alól fel kell menteni a kötelezettet, ami a munkaadónak nem gazdaságos. Ennek a hátránynak a leküzdését a 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről, és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló jogszabály teremtette meg az önkéntes polgári védelmi szervezetek létrehozásának a lehetőségével.⁸ Az önkéntes polgári védelmi szervezeteket olyan mentőszervezetek alkotják, melynek tagjai speciális szaktudással rendelkeznek, magas színvonalon képzettek, mentési tapasztalatuk van, felszereltségük, speciális technikai eszközeik lehetővé teszi őket a hatékony beavatkozásra. Ez a nagy előnye az önkéntes mentőszervezeteknek a köteles polgári védelmi szervezetekkel szemben. Nyilvánvaló, hogy a kötelesek létszáma messze felülmúlja az önkéntesek számát, ezért kell mennyiségileg növelni a különleges kiképzésű speciális technikai eszközökkel felszerelt civil szerveződések, aminek például egyik kiaknázatlan erőpotenciálja a felsőoktatási intézmények tanulóiifjúsága.

A hazai önkéntes mozgalom nagyra megbecsült bázisa az önkéntes tűzoltó egyesületek (ÖTE), melynek tagjai között a mai napig megtalálhatóak a felsőoktatási intézmények tanulói. Magyarországon 2013-ban mintegy 550 ÖTE működik, melyek közül 427 ÖTE-nek van együttműködési megállapodása a hivatásos tűzoltósággal.⁹

1. számú táblázat. A hivatásos és önkéntes tűzoltók aránya Európa egyes országaiban

⁸ ENDRŐDI, István: A magyar önkéntes polgári védelmi szervezetek szerepe hazánkban, az új katasztrófavédelmi törvény alapján. <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan463.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

⁹ BÉRCZI, László – VARGA, Ferenc: Az önkéntes tűzoltó egyesületek 2013. évi pályázatai <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan478.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

Készítette: szerzők, Varga Ferenc t. ddtbk. [2011.] táblázata alapján)¹⁰

A táblázatból kitűnik, hogy Magyarország környezetében levő országok önkéntesség terén kedvezőbb létszám adatokat tudnak felmutatni. Németországban egy jól működő, kiépült önkéntességi hálózat van, mely példaértékű, de Lengyelország az össznépeség számhoz képest jelentős létszámú önkéntesekkel rendelkezik. Nyilván ezek az adatok tűzoltási és műszaki mentési területekre képeződnek le, tehát emellé még polgári védelmi erők is létrehozhatóak, vagy a rendkívüli önkéntes számból a polgári védelmi feladatok végrehajthatóak. Az adatokból látszik, hogy Magyarországon az önkéntesség társadalmi elfogadottságát növelni kell.

2.2. A mentőszervezetek jogszabályi háttere Magyarországon

Az elmúlt években több jogszabályváltozás történt, ami érintette a katasztrófavédelmet és a mentőszervezeteket is. Az oka, hogy az elmúlt évtizedekben a katasztrófák intenzívebbekké és összetettebbé váltak, amelyek más és más beavatkozást igényelnek. Ezekhez a változásokhoz igazodva jött létre az új katasztrófavédelmi törvény, amely megnövelte az állami szerepvállalást és lehetővé tette a szükséges fejlesztéseket. A 2011. évi CXXVIII. törvény „a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló” jogszabály megújította a minősített időszakok rendszerét, valamint a katasztrófák esetén alkalmazandó rendkívüli intézkedések létrehozásával biztosítja az ország és lakosság védelmét. A katasztrófavédelmi törvény célja, hogy a katasztrófák elleni védekezés minél hatékonyabb legyen, valamint a katasztrófát követően a segítségnyújtás és felszámolás gyorsan, szakszerűen, hatékonyan történjen. A törvény kimondja, hogy az önkéntes mentőszervezetek olyan különleges képzettséggel rendelkező egyének alkotják, akik speciális technikai eszközökkel a katasztrófákat követő hatásokat kivédik, a következményeket felszámolják, és legfontosabb feladatuk az élet mentése. A mentőszervezetek a katasztrófavédelem szakmai irányítása mellett vesznek részt a védekezésben, felszámolásban, mentésben. A továbbiakban a törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletet fogom bemutatni. Felmerülő költségeikre a felkészüléskor

---

¹⁰ VARGA, Ferenc: Az önkéntesség szerepe és jelentősége a katasztrófavédelemben. Diplomamunka, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2013. p. 25.

pályázat útján támogatás nyújtható a katasztrófavédelmi hozzájárulás bevételéből, mely eszközök, felszerelések vételére, korszerűsítésére, referensek képzésre is felhasználható. A bevont szervezetek védekezési költségei azonban az állami költségvetést terheli.

A 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet több ponton rendelkezik az önkéntes mentőszervezetek szabályozásáról, a hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi segítségnyújtásról és a hatáskörökről, a mentőszervezet támogatásáról, minősítésre való felkészülésről, személyi állományról, felszereltségéről. A Kormányrendelet a VIII. fejezetében teremt jogalapot, az önkéntes mentőszervezetek működése számára. Ebben a részben meghatározza az általános elveket, azt, hogy milyen feltételek mellett működhet, és milyen minősítés szükséges ahhoz, hogy részt vehessen egy esetleges katasztrófavédelmi balesetet követő segítségnyújtásban. Az önkéntes mentőszervezetek a Magyarországi katasztrófák elleni védekezésben akkor nyújthatnak segítséget, ha a kellő minősítést megszerezte. A Nemzeti Minősítési Rendszerben meghatározott alapkövetelményeket és felkészültséget figyelembe véve az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság területileg illetékes szerve folytatja le a minősítést. A Kormányrendelet a továbbiakban a személyi állományról rendelkezik. Tartalmazza, hogy olyan mentőszervezet szerezhethet minősítést, amelynek tagjai alkalmasak fizikailag, pszichikailag és egészségügyileg, a meghatározott szakmai követelményeknek eleget tesz, valamint jogviszonyban áll a mentőszervezettel.

A fenti két jogszabály mellett fontos szabályozó az 1989. évi II. törvény az egyesülési jogról. A törvény a 2. § (1) szerint Magyarországon az Alaptörvény az alapvető szabadságjogok között garantálja az egyesülési szabadságot is. 1989. évi II. törvény részletesen szabályozza a társadalmi szervezet fogalmát és jogállását. Minden állampolgárnak joga van, hogy másokkal szervezeteket, közösségeket hozzon létre.

2.3. Fejezet összefoglalása

A szervezett összefogás az alapja egy-egy közösség fennmaradásához és fejlődéséhez. A szerveződések nagyban meghatározzák a közösségek fejlődési irányait, illetve a körülményekhez történő alkalmazkodásokat. Minden önszerveződésnek vannak képességei, profiljai, melyek a közösségeket

meghatározzák, amik a társadalom összetételét, értékeit, szellemi erejét adják. Az emberiség történelmében a szerveződések fejlődési szintjei nagyban behatárolhatóak. Az ókorban a közösségek fennmaradása volt a cél, a középkorban és az utána levő korokban ez az ősi ösztön továbbra is fennmaradt, de a technikai és társadalmi fejlettségi szinthez újabb igények és szükségletek jelentkeztek. A 21. századhoz haladva a civil szerveződések a tevékenységi köreiket tekintve már többirányúak, szétszakadtak. A civil szervezeteknek egyik része maradt a társadalmi, gazdasági szociális, tudományos, környezetvédelmi, művészeti stb. területeken, a másik pedig a társadalom védelmét hivatott végrehajtani. A civil szervezetek olyan sokrétű tevékenységet folytatnak, melyek az állam számára fontosak lehetnek. Az állam rájött arra, vannak olyan közfeladatok, melyeket célszerű ilyen szervezeteknek átadni. Ennek következtében az a tapasztalat, hogy a civil szerveződések a társadalmi tevékenységük következtében nemzeti hasznosulásuk, értékük van, mely alapján kijelenthető, hogy hidat képeznek az állam és az állampolgárok között. Ezek az önkéntesség vitathatatlan előnyei, mely alapján nem túlzás kijelenteni, hogy az önkéntesség a társadalom megújuló energiája.

Az önkéntes mentőszervezetek állampolgárokból álló szerveződések, speciális eszközökkel felszerelt mentőalakulatok, csoportosulások, amelyek tevékenységükkel, közreműködésükkel és szakértelmükkel érdemben képesek kiegészíteni a katasztrófavédelem egységeinek mentési munkálatait. A hatályos katasztrófavédelmi törvény értelmében a civil mentőszervezetek együttműködési megállapodás megkötése után vesznek részt a katasztrófák elleni védekezésben és kárelhárításban. A hivatásos katasztrófavédelmi szervezetnek az alaprendeltetéséből adódóan rendkívül összetett tevékenységi körei vannak, melyek elvégzéséhez szükség van a speciális képességekre. Ez alapozza meg a társadalmi hasznosulásait az önkéntes mentőszervezeteknek. A hivatásos katasztrófavédelmi szervezet részéről bölcs dolog volt behívni a tenni akaró állampolgárokat a katasztrófák elleni védekezésbe, mellyel a védekezési színvonal jelentősen professzionálisabb. A másik nagy előny, hogy olyan területek lettek a speciális önkéntes mentőszervezetekkel lefedve, mely a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetnek az alaprendeltetéseiből adódó rendkívül komplex feladatrendszerét támogatja, mind a megelőzési, mind a beavatkozási-védekezési, mind a helyreállítás-újraépítési időszakokban.

3. Felsőoktatási intézmények önkéntességének jelentősége

3.1. A diákok önkéntességének történelmi értéke és hagyománya van

Az önkéntes (mentő)szervezetek aktív tevékenységére nagy szükség van, melyre a hazai történelem biztosít példákat. Ilyen például a késő középkorban céhek mellett tevékenykedő diákok, kik a tűz oltásában is kivették részüket. Később megalakultak országszerte (ahol iskola működött) a diáktűzoltóságok, melyek közül a legtovább fennmaradó és leghíresebb a debreceni diáktűzoltók voltak. A diákság nagy előnye a felnőtt lakossággal szemben, hogy mindennapi együttélésük révén kialakult egy erős közösségi szellem, rendelkeztek önkormányzattal és vezetővel, melyek együttesen lehetővé tették, hogy gyorsabb legyen a riasztás, szervezettebb a mozgás, és hatékonyabb a kooperáció (jól ismerték egymást), melyek egy összehangolt fellépést (beavatkozást) eredményeztek.¹¹ További nagy előnye a diáktűzoltóságoknak az volt, hogy nemcsak az iskola épületének védelmére, hanem a városban keletkezett tüzek oltásaiban is részt vettek (az iskola helyét biztosító város iránti tisztelet elősegítette a tenni akarást, a motiváltságot). A debreceni diákok 1704-es iskolai törvényének szövegében elismerték a diákság buzgóságát, tevékenységüket „dicséretes régi szokásnak” nevezték („iuxta antiquam praxim satis laudabilem”).¹² A debreceni diáktűzoltóság taglétszámát a 18. század végére minimálisan 36 főben határozták meg, mely a 100 főt nem haladhatta meg. Az 1860-as években 50-90 főig terjedt a taglétszám. A diáktűzoltóság példája bebizonyította, hogy a lokális káresemények kezelésében a diákok bevonásának és alkalmazásának tiszteletreméltó történelmi múltja van.

A diákok önkéntes fejlődésének figyelemreméltó eleme a katasztrófavédelmi ifjúsági versenyeket kinövő diákok, akik szervezetbe, egyesületbe mentek vagy

¹¹ GÁBORJÁNI SZABÓ, Botond: A gerundium – egy jelkép születésének háttere. In: Gerundium, 2010/1. szám. pp. 8-27.
http://gerundium.lib.unideb.hu/index.php?oldal=archivum&folyoirat_szam=MMX+vol.+I.+1

(letöltés: 2014. 08. 27.)

¹² U.o.

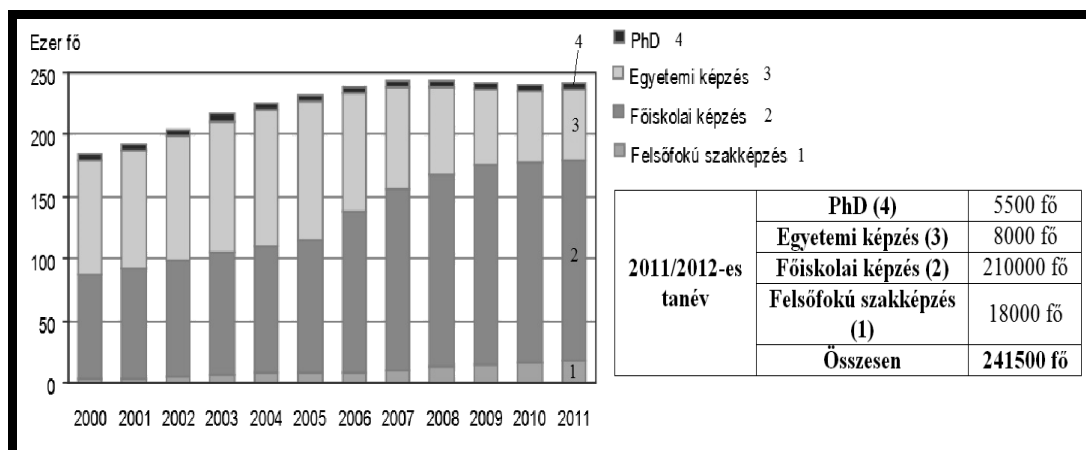
Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

maguk is egyesületet alakítottak. Előzőre példa a Sztanek Endre Alapítvány az utóbbira a Közép-Budai Önkéntes Polgári Védelem.

A *Dr. Sztanek Endre Alapítvány* az óvodás, általános- és középiskolás korú gyerekekkel nevelésébe igyekszik beépíteni a katasztrófavédelemmel, polgári védelemmel kapcsolatos feladatok csoportját. Szervezeti profilja a tanuló ifjúság polgári védelmi felkészítése. Az alapítvány tagjai a hivatásos állomány mintáját követve rendfokozattal is rendelkeznek, akik Kőbánya lokális szintű biztonságáért aktívan tevékenykednek.

A *Közép-Budai Önkéntes Polgári Védelem* 1995-ben egy iskolai polgári védelmi versenycsapatból jött létre. Az egyesület ma már kinőtte magát, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatósággal együttműködve saját felkészítéseket szervez régi és új tagjainak. Önkénteseinek alap- és szakfelkészítésével, folyamatos eszközfejlesztésekkel, az új kihívásoknak is megfelelő egyesületi képességekkel a Közép-Budai Önkéntes Polgári Védelmi Egyesület sikeresen kiegészíti ma a katasztrófavédelmi rendszer elemeit.

A történelmi hagyományok és a fenti megnevezett két szervezet évtizedes munkássága alapján szükség van a diákság katasztrófák elleni védekezésében történő bevonására.

2. számú táblázat. A felsőoktatási intézmények nappali tagozatán tanuló hallgatók számának alakulása, 2000–2011

(Készítette: szerzők, Központi Statisztikai Hivatal [2012.] táblázata alapján)¹³

¹³ CSERNYÁK, Mariann: Oktatási adatok, 2011/2012. In: Statisztikai Tükör. VI. évf. 23. szám. 2012. p. 3. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/oktat/oktatas1112.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

Az Oktatási Hivatal 2011/2012-es tanévre vonatkozó adatai szerint országosan a felsőoktatásban nappali munkarendben körülbelül 242 ezren tanultak (friss adatok nem állnak rendelkezésre, de valószínűleg nagyságrendileg közel azonosak az értékek). A levelező munkarendben tanulók mintegy 100 ezer körül lehetnek jelenleg, de egyelőre velük nem lehet számolni, mivel valószínűsíthető, hogy főállásban már dolgoznak. Ebből kifolyólag a nappalis hallgatók egyik előnye, hogy általában nincs főállásuk, ezért mozgathatóbbak, illetve nincs gyermekük, kevesebb társadalmi és szociális korláttal rendelkeznek, mint a családos, munkahellyel rendelkező levelezős társaik. Az önkéntes tevékenységet végzők közül a legtöbben ebből a korosztályból kerülnek ki és a motiválhatóság szempontjából, ők a legalkalmasabbak az új ismeretek befogadására, a nemzeti összefogás jegyében a katasztrófák elleni védekezésre. A nappali diákok másik előnye, hogy korosztályukat tekintve (18-35) fiatalok, fizikailag, lelkileg, egészségügyileg a legalkalmasabbak beavatkozásokra, műszaki-mentő tevékenységekre. A felsőoktatásban tanulók nagy privilégiuma, hogy rettentő széleskörű, speciális képzést kapnak több éven keresztül (vezetési-irányítási, műszaki, informatikai, kommunikációs, egészségügyi, pszichológiai, pedagógiai, mérnöki, logisztikai, környezetvédelmi-környezetbiztonsági stb.) melyet a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet országos, területi és helyi szervei hatékonyan fel tudnak használni a katasztrófák elleni védekezési munkálatokban.

A felsőoktatási intézmények tanulóinak önkéntessége egyrészt jelenti az aktív állampolgársági és a közösségi részvételt, mely szolgálja a társadalom túlélési és önmentő képességét, másrészt magában hordozza az önzetlenséget, a kölcsönös felelősségvállalást stb.

3.2. Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezetének fontossága

Magyarországon a civil szervezetek bevonásával próbálják meg kezelni a különleges szaktudást igénylő helyzeteket, mely az ENSZ, EU és NATO tagságból adódó elvárások miatt az alkalmazási igény tovább fogja erősíteni a szerepüket.

Az önkéntes mentőszervezet előnye, hogy vannak tagok, akik olyan speciális tudást biztosító felsőoktatási intézményekből jönnek, amit kamatoztathatnak a kárhelyszínen. Magyarország biztonságának fenntartásában luxus és értelmetlen lenne *a felsőoktatási tanulóifjúság erőpotenciálját figyelmen kívül hagyni.*

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Magyarország számára tehát azért elengedhetetlen több ilyen szintű mentőszervezet, mint a Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezetének és a Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezeteinek megalakulása, mert a katasztrófák során, ha szükséges a mentőszervezet(ek) speciális felkészültségét és tudását kamatoztatni tudja, ezzel is gyorsítva a probléma elhárítását. A gyors segítség megszervezése során nagy hangsúlyt kell fektetni az egyetemi és főiskolai önkéntesekre, hiszen az NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálat a 2013. évi júniusi árvízi védekezésnél odaadásuk és elköteleződésük okán a veszélyhelyzetben remekül megállta a helyét, mind a konkrét helyszíni beavatkozásokban, mind a Megyei Védelmi Bizottságok operatív csoportjainak munkájában, illetve a Veszélyhelyzet kezelési központ telefonos pultjában.

Az egyházi hallgatók szerepét és jelentőségét is vizsgálni kell az önkéntes mentőszervezetben, ugyanis a nagy múltú emberbaráti szeretet, melyet az egyházi iskolák képviselnek hagyományosan értéke van a hazai társadalomban. A középkori jótékonykodás folyamatosan fejlődött át az emberiség szociális - társadalmi - gazdasági előrehaladásával az önkéntes segítségnyújtáson keresztül, a karitatív mozgalmakká, melyek példát mutatnak a közösség minden tagjának. Ennek megfelelően valamennyi egyház segélyszervezetének kiterjedt szociális hálózata van, sok taggal, mely a polgári védelmi erőpotenciált hatékonyan támogathatja. A Baptista Szeretetszolgálat (Rescue24 Tűzoltó és Kutató- Mentő Nemzetközi Csoport) a Magyar Református Szeretetszolgálat, Katolikus Karitás – Caritas Hungarica, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Ökumenikus Segélyszervezet több alkalommal bizonyította az eredményes együttműködést a hivatásosokkal a haza szolgálatában a lakosság életének védelme érdekében. Az egyházak kapcsolódási pontjai között kiemelendő a katasztrófa következményeinek felszámolásában részt vevők, a kitelepített lakosság ellátásában való aktív részt vétel (élelmezés és egészségügyi ellátás, szükségszállás biztosítása stb.) és a krízisintervenció (lelki gondozással egybe kötve).

Másrészt a BM OKF a jelentősebb, országos lefedettséggel rendelkező karitatív szervezetekkel együttműködési megállapodásokat kötött, melyek szintén növelik az egyházi felsőoktatási intézmények bevonását. Az egyházak a hazai és külföldi humanitárius segítségnyújtási területeken, a segélyezésben (mozgósításában, szállításában, raktározásában), mentál-higiénias rehabilitációkban, lelki gondozás és

annak képzésében, a hajléktalanná vált lakosság folyamatos ellátásában vannak elévülhetetlen képességei, szakmai tapasztalatai.¹⁴

3.3. Felsőoktatási intézmények önkéntességével kapcsolatos célkitűzések

- Elsődlegesen: a felsőoktatási intézmények állítsanak fel egy *közös* önkéntes mentőszervezetet, ún. országos bevethetőségű elit önkéntes mentőszervezetet, melynek élén a Nemzeti Közszerelési Egyetem állna.

2. számú ábra. NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálatának ünnepélyes megalakulása¹⁵ (Készítette: BM OKF, 2013.)

- Másodlagosan: a jövőben a lehetőségekhez mérten minden felsőoktatási intézmény alakítsa meg a saját, önkéntes mentőszervezetét (diaktűzoltóság mintájára helyi eredetű veszélyek megelőzésében, elhárításában, felszámolásában való aktív részvétellel).
- 2014-ben a negyedik fejezet alapján kidolgozott budapesti felsőoktatási mentőszervezetek önkéntes hallgató toborzása, felszerelése, eskütétele, csapatzászlók adományozása, melynek ünnepi helyszíne például a Hősök tere lenne. Az alapfelszerelésbe beletartozik 1 db. hátizsák, 1 pár bevetési bakancs, 1-1 db. téli és nyári overall, 2 db. póló, 1 pár szúrás biztos védőkesztyű, 1 db. téli

¹⁴ JACKOVICS, Péter: A társadalmi és civil szervezetek szerepe a polgári-, és katasztrófavédelem. pp. 1-8. http://www.vedelem.hu/files/UserFiles/File/konf2007/pv/Jackovics_doc.pdf (letöltés: 2014. 08. 27.)

¹⁵ BM OKF: Önkéntes polgári védelmi szervezet alakult a közszolgálati egyetemen. 2013. 03. http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=press_keptar_mutat&galeria_id=1188 (letöltés: 2014. 08. 27.)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

kabát, 1 db. baseball sapka, 1 db. védősisak, 1 db., melynek költség vonzata maximum hetvenezer forint.

- A felmenő rendszerű általános és középiskolás katasztrófavédelmi versenyek alapján bevezetni a Felsőoktatási Intézmények Országos Katasztrófavédelmi Viadalát.
- A meglévő önkéntes mentőszervezetek utánpótlása, szakemberekkel történő feltöltése. A Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezetébe (továbbiakban Mentőszervezet) történő tagság a hallgatói jogviszonyhoz kötött, így a diák diplomaszerezését követően (amennyiben nem folytatja tovább a képzést például masterben) tagsága megszűnik, de lehetőség van a lakóhely szerinti mentőcsoportokba becsatlakozni. Nagy előnye ennek a rendszernek, hogy az iskola éveiben már kaptak katasztrófavédelmi ismerteket, képzést, tehát az önkéntes mentőcsoportok egy kész elhivatott, alkalmazható, szakembert kapnak. Másrészt a katasztrófavédelmi szakember utánpótlás is megoldható, mivel az egyes szakterületek képviselőire a jelenkor kihívásait tekintve a hivatásos katasztrófavédelem szervezetének nagy szüksége van. Ez által a katasztrófavédelmi rendszerbe bekerülhetnek statikusok, közlekedési szakemberek, orvosok, mérnökök stb., így speciális és fontos területek és képességek integrálódnak be a katasztrófavédelembe.
- A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság kidolgozott egy szisztematikus, háromfázisú képzési és minősítési rendszert, melynek gyakorlati megvalósításához az ENSZ OCHA (Humanitárius Ügyek Koordinációs Hivatala) adott segítséget. Magyarország csatlakozott az ENSZ OCHA INSARAG Irányelveket elfogadó nemzetek táborába, melynek következtében rendezettebb mentési tevékenység adaptációja történt meg.¹⁶ Ennek megfelelően cél a Felsőfokú Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezet részére mihamarabb a Nemzeti Minősítés megszerzése. A 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 57. § (1) bekezdése szerint az országban működő önkéntes mentőszervezet a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben akkor vehet részt, ha a Nemzeti Minősítési Rendszerben meghatározott képzettségi, felkészültségi alapkövetelményeknek eleget téve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve által lefolytatott minősítést megszerezte.

¹⁶ Révai Melinda: A civil szervezetek szerepe és jelentősége Magyarország komplex védelmi rendszerében. Szakdolgozat, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2012. p. 27.

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

- Az önkéntes mozgalmak széleskörű kialakítása, társadalmi elfogadtatása, a haza védelmének erősítése a fiatalokban stb. A polgári védelmi erők megerősítésével a cél a közösségek önvédelmi képességének a növelése, és a katasztrófavédelmi szempontú szemlélet formálása, a polgári védelmi elvek erősítése stb.
- A pozitív társadalmi minta hiányának csökkentése érdekében – mivel ők szülők lesznek, felelősségteljes főállású polgárok, ezért - a nevelésük és a társadalomban elfoglalt értelmiségi helyük alapján - az országvédelemben és az önkéntesség szerepvállalásában növelni kell a motivációjukat. Ezzel az önkéntesség megfelelő társadalmi súlya megalapozható, mivel a pár ezer főnyi mentőszervezeti tag eljuttatja az információt a diáktársaiknak, akik a kapott információt haza, illetve a saját ismertségi körükbe „szétterítik”.

3.4. Alkalmazás lehetséges irányai

Az NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálata több alkalommal bizonyította, hogy diákokból álló civil szerveződésként a rá bízott feladatokat maradéktalanul és hatékonyan végre tudja hajtani. Igazolta, hogy eredményesen tudja támogatni a hivatásos erők munkáját.

2. sz. ábra. Az NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálata a 2013. évi júniusi dunai árvízi védekezésnél (Készítette: szerzők, 2013.)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezetének főbb tevékenységi köre:

- Általános polgári védelmi: mint például kitelepítésnél-befogadásnál segédlet, árvízi védekezési például homokzsáktöltés, de műszaki munkák is (gátépítés, fóliázás, szivattyútisztítás stb.). Cél az élet- és anyagi javak mentése, az ehhez

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

szükséges logisztikai feladatok ellátása, az egészségügyi tevékenységek végrehajtása stb.

- Krízisintervenció, humanitárius feladatok
- Későbbiekben: szakfeladatok

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete vállalja, hogy alaprendeltetésük szerint segítenek és közreműködnek a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben. Feladata elsősorban a hazai, és határ menti együttműködések alapján (ahol indokolt) a katasztrófavédelmi beavatkozásokban való részvétel. Egyedi felkészültségük alapján részt vesznek a katasztrófák következményeinek felszámolásában, az élet- és tárgymentésében, kimentésében és egészségügyi, illetve humanitárius feladatok ellátásában. A rá bízott feladatokat önállóan és más szervezetekkel (hivatásos, önkéntes, karitatív stb.) együttműködve is végrehajtja. Segíti a helyi közigazgatási és szakmai szervezetek tevékenységét. A bevezetésre kerülő lakossági tájékoztatási és lakosságvédelmi feladatok szervezésében és koordinálásában aktívan részt vesz. Vállalja a szervezetek logisztikai biztosításának szervezését és ellátását, a beérkező segélyszállítmányok fogadásában a segédletet.

Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezete és a Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezetei tevékenységei a következők alapján összegezhető:

- *Beavatkozás:* Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete olyan különleges, széleskörű szaktudással rendelkező, kiképzett, speciális technikai eszközökkel felszerelt, önkéntesen létrehozott civil szerveződés melynek fő feladatai a katasztrófákat és veszélyhelyzeteket követő hatásokat kivédése, a következmények felszámolása, az élet és anyagi javak mentése elsősorban Magyarország területén belül, országos viszonylatban. Alkalmasak továbbá a helyi veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentésére és az elsődleges mentési tevékenységgel összefüggő védelmi feladatok elvégzésére.
- *Gyakorlatokon részvétel:* például HUNOR-HUSZÁR gyakorlatain, illetve a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 65. § (1) bekezdése alapján a védekezésre való felkészülés érdekében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei a mentőszervezetek bevonásával rendszeresen

gyakorlatokat szerveznek, amelyen a mentőszervezet részt vesz a gyakorlattervben foglaltaknak megfelelően.

- Rendezvények biztosítása: az egyetemek a saját rendezvényeiken elsősegélynyújtási biztosítást tudnak nyújtani.
- Ifjúsági versenyeken közreműködői támogatás
- *Lakosságfelkészítés területén*: fel kell éleszteni a lakosságfelkészítő mentori országos hálózatot (pszichológus, pedagógus, kommunikációs hallgatók előnyösebb helyzetben). Rendezvények egészségügyi, krízisintervenciók biztosítása (egyetemek ünnepei, fesztiválok stb.).
- Későbbiekben a Veszélyhelyzeti Információs és Tájékoztató Rendszer (VITÁR)¹⁷ működtetésében aktív részvétel. A szerzők véleménye szerint létre kell hozni egy olyan komplex információs rendszert, mely a lakosság túlélési képességét hivatott biztosítani felkészítések és tájékoztatások által a katasztrófa esemény bekövetkezte előtt, alatt és után. Ez lenne a Veszélyhelyzeti Információs és Tájékoztató Rendszer (továbbiakban: VITÁR), amely a kétirányú, ellenőrizhető kommunikációra épül, elősegítve a polgárok felkészítését és a veszélyhelyzeti tájékoztatását.¹⁸

Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezetének központi szereplője a Nemzeti Közszolgálati Egyetem.

¹⁷ A szerzők véleménye szerint létre kell hozni egy olyan komplex információs rendszert, mely a lakosság túlélési képességeit hivatott biztosítani felkészítések és tájékoztatások által a katasztrófa esemény bekövetkezte előtt, alatt és után. Ez lenne a Veszélyhelyzeti Információs és Tájékoztató Rendszer (továbbiakban: VITÁR), mely segítené a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet munkáját, együttműködve a lakosság védelmére létrehozott más civil, önkéntes szervezetekkel. Szükségszerű egy olyan információs rendszer létrehozása, amely a kétirányú, ellenőrizhető kommunikációra alapul, elősegítve a polgárok felkészítését és a veszélyhelyzeti tájékoztatását. A Veszélyhelyzeti Információs és Tájékoztató Rendszer többek között arra lett hivatott, hogy a bajba jutott embereknek, közösségnek megfelelő időben, megfelelő eszközökön keresztül információt, útmutatást, tanácsot, ismereteket adjon át, növelve az egyén, a csoportok túlélési esélyeit. A VITÁR ezt országosan hívható zöldszámú telefonkapcsolattal, a világ bármely részéről elérhető honlappal, saját facebook oldalával, ingyenesen letölthető mobil applikációval és a zártabb belső információs rendszerrel (Katasztrófavédelemmel összeköttetésben) kívánja elérni, biztosítani. A Veszélyhelyzeti Információs és Tájékoztató Rendszer NEM! hivatott önállóan szervezkedni, munkájának előfeltétele a hivatásos szervek védekezési mechanizmusának ismerete, illetve a folyamatos kommunikáció és az országos polgári védelmi főfelügyelő engedélyezése. Cél a hivatásos katasztrófavédelem munkájának segítése.

¹⁸ TEKNŐS, László – ENDRÓDI, István: A civilhelp.hu információs rendszer helye és szerepe a katasztrófavédelem szervezetében, és jelentősége a polgári védelmi feladatok végrehajtásában, Budapest. 2013. pp. 1- 63. <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan486.pdf> (letöltés: 2014. 03. 20.)

3.5. Nemzeti Közszolgálati Egyetem a Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezetének élén

Kérdés: Miért lenne a Nemzeti Közszolgálati Egyetem a Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezetének az irányítója, és a felsőoktatás önkéntes mozgalmának a koordinátora?

- Magyarország kilencedik legnépszerűbb felsőoktatási intézménye a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE), mely alapján kijelenthető, hogy erős presztízst, központiságot teremt az intézmények között. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem jogelőd intézményei már több száz éves múlttal rendelkeznek, melynek egyik központi, impozáns bázisa az egykori Ludovika Akadémia, mely nemcsak történelmével, hanem a kerületi elhelyezkedését tekintve is tiszteletet parancsol. A legtöbb főiskola, egyetem Józsefvárosban található, és ebben a kerületben épült meg a nivós Nemzeti Közszolgálati Egyetem központi főépülete, mely meghatározó eleme a nyolcadik kerületnek és az országnak a hazafias szemléletmód fenntartásában, a katasztrófák elleni védekezést tekintve a nemzeti összefogásban.
- A jelentkezők számát tekintve igen előkelő helyezés: a 2014-es évben a Nemzeti Közszolgálati Egyetemet 6258-an jelölték meg a felvételi jelentkezési lapokon, mely minden karon többszörös túljelentkezést generált.¹⁹ A jelentkezések az előző évekhez képest erőteljesen növekedtek, mintegy 20 százalékkal többen jelölték meg első helyen az egyetem valamely képzését,²⁰ ami az NKE képzési rendszerének a minőségi mutatói miatt következhetett be.²¹ A legnépszerűbb kar a Rendészettudományi Kar (RTK), így elmondható, hogy a legtöbb felvételiző a haza védelmében aktívan részt akar venni. A Katasztrófavédelmi Intézet (KVI) katasztrófavédelem alapképzési szakán, két szakirányán több mint 25-szörös volt

¹⁹ Felvételi: a legjobb 10 között az NKE. 2014. 04. <http://uni-nke.hu/hirek/2014/04/14/felveteli-a-legjobb-10-kozott-az-nke> (letöltés: 2014. 08. 27.)

²⁰ Egyre népszerűbb a Nemzeti Közszolgálati Egyetem. 2014. január. <http://www.magyarhirlap.hu/egyre-nepszerubb-a-nemzeti-kozszoalati-egyetem> (letöltés: 2014. 08. 27.)

²¹ BLESZITY, János: Podgotovka diplomirovannüh szpecialisztov po cserezvücsjnüm szitujacijam v Vengrii. POZHARY I CHREZVYCHAJNYE SITUACII: PREDOTVRASHENIE LIKVIDACIA / FIRE AND EMERGENCIES: PREVENTION ELIMINATION 4:(12) pp. 9-13. (2012)

a túljelentkezés aránya, mely indokolttá teszi a hallgatók önkéntességen alapuló behívását a katasztrófavédelmi rendszerbe.²²

- Magas színvonalú képzések: A két éves Nemzeti Közszerológati Egyetem nemcsak a Ludovika Hadi Akadémia szellemi utódja, hanem a honvédelmi,- rendészeti,- és közigazgatási ismeretek oktatásának felelősségteljes folytatója.²³ Megvannak a feltételek a magas szintű irányítási-vezetési gyakorlatok megtartására (Vadvíz 2013, Végvár 2014 törzsvezetési gyakorlat), a tapasztalatok szerzésére, a magas fokú vezetői képzések megtartására, hazafias oktatás-nevelés végrehajtására.
- Az NKE Katasztrófavédelmi Intézet oktatóinak több mint 70%-a rendelkezik tudományos fokozattal, mely a magas színvonalú törzsvezetési-irányítási és kárelhárítási, kárfelszámolói tapasztalatokkal kiegészülve alkotnak egy minőségi, jól felkészült szakállományt.²⁴ Az oktatók ismeri továbbá a beavatkozás műveleti sorrendjét, illetve szerteágazó kapcsolatokat ápolnak a védelmi igazgatásban résztvevő szervekkel, szervezetekkel, melyek lehetővé teszik a kimagasló szakmai rálátást a haza szolgálatában a biztonságért.
- Nemzeti Közszerológati Egyetemnek van veszélyhelyzetben kipróbált, bevethető szervezete. A NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálatának támogatottsága egyre erősödik: Kocsis Máté, Józsefváros polgármestere a Nemzeti Közszerológati Egyetemen példaértékűen megkezdett önkéntességének elismeréseképpen Oktatási és kiképzési központot alakított ki a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Közép-pesti Kirendeltségével együttműködve. Dr. Bakondi György t. altábornagy úr az átadás-átvételi ünnepségen elmondta, hogy „...Egy olyan központot sikerült létrehozunk a Józsefvárosi Önkormányzat, a Közszerológati Egyetem és a Katasztrófavédelem együttműködésének köszönhetően, amely oktatási, képzési és felkészülési lehetőséget biztosít a jövő katasztrófavédelmi tisztjeinek.”²⁵ Ez olyan

²² Felvételi: a legjobb 10 között az NKE. 2014. 04. <http://uni-nke.hu/hirek/2014/04/14/felveteli-a-legjobb-10-kozott-az-nke> (letöltés: 2014. 08. 27.)

²³ PATYI, András: Rektori köszöntő. <http://uni-nke.hu/egyetem/rektori-koszonto> (letöltés: 2014. 08. 27.)

²⁴ BLESZITY, János: Megalakult a Nemzeti Közszerológati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézete. In: Katasztrófavédelmi Szemle, XIX. évf. 3. szám. 2012. pp. 58-60. ISSN: 1218-2958 <http://www.vedelem.hu/letoltes/ujzag/v201203.pdf> (letöltési idő: 2014. 08. 27.)

²⁵ AMBRUSZ, József: Oktatási Központot kapott a Nemzeti Közszerológati Egyetem Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálata. <http://old.uni-nke.hu/index.php/hu/osszes-cikk/89-egyetem/2123->

példamutató lehetőség és támogatás a diákság önkéntességének behívására, mely megalapozhatja a jelenkor és a jövő ifjúságának védekezési szemléletmódját, illetve összekovácsolhatja az ország biztonságáért tenni akaró fiatalokat.

3. számú ábra. A Józsefvárosi Önkormányzat oktatási és kiképzési termet adott az önkénteseknek²⁶

(Készítette: BM OKF, 2013.)

3.6. Fejezet összefoglalása

Az állampolgárok védelmi feladatokra történő bevonására a magyar történelemben számos példa van. Az egyik legnevezetesebb formája a köteles polgári védelem, mely tervezhetőségét és bevezethetőségét tekintve már letette a névjegyét például a második világháborúban a hátszágvédelemben. Ez egy minőségi helyzet volt, ahol a polgárok érdeke volt a nemzet fennmaradása. De az ország katasztrófák elleni védelmét normál időszakban, vagy különleges jogrendi időszakot el nem érő súlyosabb káreseményeknél a kötelesekkel végrehajtott védekezés költséges és nem kifizetődő. Célszerűbb önkénteseket behívni. Egyik oldalról az önkéntes mentőszervezeteket, másik oldalról az állampolgárokat (lásd 2013-as dunai árvíznél). Az önkéntesek behívására az egyik legjobb célcsoport a tanulók. Például a késő középkorban céhek mellett tevékenykedtek diákok, kik a tűz oltásában is kivették részüket. Később megalakultak országszerte (ahol iskola működött) a

[oktatasi-kozpontot-kapott-a-nemzeti-kozszolgalmi-egyetem-onkentes-katasztrofavedelmi-szolgalata](#)
(letöltés: 2014. 08. 27.)

²⁶ BM OKF: Önkormányzati gesztus a katasztrófavédelemnek. 2013. július.
http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_hirek&hirid=2103 (letöltés: 2014. 08. 28.)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

diáktűzoltóságok, melyek nemcsak az iskola épületének védelmét biztosították, hanem a városban keletkezett tüzek oltásaiban is részt vettek (az iskola helyét biztosító város iránti tisztelet elősegítette a tenni akarást, a motiváltságot). A hallgatók másik hagyománya, fejlődésüknek figyelemreméltó eleme a katasztrófavédelmi ifjúsági versenyeket kinövő diákok, akik szervezetbe, egyesületbe mentek vagy maguk is egyesületet alakítottak az ország biztonságának támogatása érdekében. Ezek mind társadalmi értékek, melyeket ápolni kell. A felsőoktatási hallgatók bevonását az Oktatási Hivatal adatai alapján is szükséges végrehajtani, mivel több, mint 200 ezren tanulnak országszerte felsőoktatási intézménybe. Ez olyan erőpotenciál, melyet nem szabad és nem lehet figyelmen kívül hagyni. A felsőoktatásban tanulók nagy privilégiuma, hogy rettentő széleskörű, speciális képzést kapnak több éven keresztül (vezetési-irányítási, műszaki, informatikai, kommunikációs, egészségügyi, pszichológiai, pedagógiai, mérnöki, logisztikai, környezetvédelmi-környezetbiztonsági stb.) melyet a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet országos, területi és helyi szervei hatékonyan fel tudnak használni a katasztrófák elleni védekezési munkálatokban. A felsőoktatási intézmények tanulóinak önkéntessége egyrészt jelenti az aktív állampolgársági és a közösségi részvételt, mely szolgálja a társadalom túlélési és önmentő képességét, másrészt magában hordozza az önzetlenséget, a kölcsönös felelősségvállalást stb.. Magyarország számára tehát azért elengedhetetlen több ilyen szintű mentőszervezet, mint a Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezetének és a Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezeteinek megalakulása, mert a katasztrófák során, ha szükséges a mentőszervezet(ek) speciális felkészültségét és tudását kamatoztatni tudja, ezzel is gyorsítva a probléma elhárítását. A gyors segítség megszervezése során nagy hangsúlyt kell fektetni az egyetemi és főiskolai önkéntesekre, hiszen az NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálat a 2013. évi júniusi árvízi védekezésnél odaadásuk és elköteleződésük okán a veszélyhelyzetben remekül megállta a helyét, mind a konkrét helyszíni beavatkozásokban, mind a Megyei Védelmi Bizottságok operatív csoportjainak munkájában, illetve a Veszélyhelyzet kezelési központ telefonos pulájában. Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete vállalja, hogy alaprendeltetésük szerint segítenek és közreműködnek a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben. Feladata elsősorban a hazai, és határ menti együttműködések alapján (ahol indokolt) a katasztrófavédelmi beavatkozásokban való részvétel. Egyedi

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

felkészültségük alapján részt vesznek a katasztrófák következményeinek felszámolásában, az élet- és tárgymentésében, kimentésében és egészségügyi, illetve humanitárius feladatok ellátásában. A rá bízott feladatokat önállóan és más szervezetekkel (hivatásos, önkéntes, karitatív stb.) együttműködve is végrehajtja.

Összességében a történelmi hagyományok, és az elmúlt időszakok káreseményei, katasztrófái alapján kijelenthető, hogy szükség van a felsőoktatási intézmények diákjainak, hallgatóinak a katasztrófák elleni védekezésében történő bevonására. A polgári védelem erőinek jövője és kiaknázatlan nagy lehetősége a felsőoktatási intézmények hallgatóiban rejlik, luxus és értelmetlen lenne *a felsőoktatási tanulóifjúság erőpotenciálját figyelmen kívül hagyni*. A többszázezer főnyi felnőtt tanuló megszólítása, toborzása és katasztrófavédelmi szempontú nevelése nehéz, de egyben nemes feladat. Cél, a nemzeti összefogás jegyében szélesíteni a katasztrófák elleni védekezésben hatékonyan tenni tudó polgárok létszámát, hogy minőségben és mennyiségben legyen elég létszám Magyarország szolgálatában a biztonságért.

4. A budapesti felsőoktatási intézmények önkéntes mentőszervezeteinek létszámbeosztásának és képességeinek meghatározása

Óbudai Egyetem 1034 Budapest, Bécsi út 96/B hallgatói állomány körülbelül 13000 fő

Óbudai Egyetem bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Kitelepítési és elhelyezési raj	10	20	Óbudai Egyetem
		24		10		
Budapest	Gyors	12	Műszaki- mentő kézi raj	20	40	Óbudai Egyetem
		24		20		
Budapest	Gyors	12	Egészségügyi raj	10	20	Óbudai Egyetem
		24		10		
		Gyors összesen		40	80	
				40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Műszaki, villanytan, gazdaság, menedzsment, biztonságtechnika, hírközlés, informatika

Műszaki mentő csoport:

- Kitelepítési és elhelyezési raj: **20 fő**
- Műszaki mentő kézi raj: **40 fő**
- Egészségügyi raj: **20 fő**

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

f) a lakosság kimenekítése, kitelepítése és befogadása,

h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,

i) a települések kockázatértékelésen alapuló veszélyeztetettségének felmérése,

j) a veszélyelhárítási tervezés, szervezés,

Rendeltetés: Veszélyhelyzetben a veszélyhelyzet által sújtott vagy azzal fenyegetett területen élő lakosság és anyagi javak kitelepítése, kimenekítése, elhelyezése, illetve visszatelepítése. Katasztrófák, szerencsétlenségek során kialakult kárhelyeken, kárterületeken sérült személyek felkutatása, elsősegélyben részesítése. A kárterületen mindazon munkák elvégzése ami gépi erővel végrehajtható.

Feladat: Közreműködik a műkincsek, nemzeti értékek veszélyeztetett területről történő elszállításában, elhelyezésében. Részt vesz a lakosság átmeneti elhelyezésében, települések kiürítésében, szervezi a visszatelepítést. Sérült személyek elsődleges ellátása, sérültek osztályozása súlyosságuk alapján. Bontás, rakodás, helyreállítás. Közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben, tűzoltásban, az ideiglenes helyreállításban.

Lehetséges alkalmazási terület: Vörös iszap (2013.03.14-15), borsodi árvizek (2010), dunai árvizek (2006,2010,2013), bugaci ősborkás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
Készenléti idő (óra)						
Egészségügyi raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	parancsnok-helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Sérült felderítő őr						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	felderítő	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Elsősegélynyújtó őr						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	elsősegélynyújtó	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Sérültvivő őr						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	sérültvivő	2	2	2	2	
3.	ápoló	1	1	1	1	
Összesen:		8				
Kitelepítési és elhelyezési raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	rajparancsnok-helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Gyülekeztetési és elhelyezési őr						
1.	gyülekeztetési felelős	2	2	2	2	
2.	elhelyezési felelős	2	2	2	2	
Összesen:		8				
Beszállítást és kirakodást irányító őr						
2.	beszállítási felelős	1	1	1	1	
3.	kirakodást irányító felelős	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Tájékoztató és nyilvántartó őr (befogadás)						
2.	tájékoztató felelős	1	1	1	1	
3.	nyilvántartó	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Műszaki mentő kézi raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
Összesen:		2				
Műszaki mentő őr						
	beosztott	19	19	19	19	
Összesen:		40				
Mindösszesen:		80				

Zsigmond Király Főiskola 1039 Budapest, Kelta u. 2 hallgatói állomány körülbelül 4000 fő

Zsigmond Király Főiskola bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Szociológiai ellátó raj	40	80	Zsigmond Király Főiskola
		24		40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: politológia, szociológia, nemzetközi tanulmányok, gazdaság

Szociológiai ellátó csoport:

- Szociológiai ellátó raj: **80 fő**

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

I) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

Szociológiai feladatok ellátása.

Feladatok:

Szociológiai szükségletek visszaállításában való segítség.

Lehetséges alkalmazási terület:

Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Szociológiai ellátó raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	39	39	1	1	
Összesen:		80				

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Eötvös Lóránd Tudományegyetem 1053 Budapest, Egyetem tér 1-3. hallgatói állomány körülbelül 30000 fő

Eötvös Loránd Tudományegyetem bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Kitelepítési és elhelyezési raj	2	4	ELTE
		24		2		
Budapest	Gyors	12	Gyülekeztető és elhelyezési örs	11	22	ELTE
		24		11		
Budapest	Gyors	12	Beszállítást és kirakodást irányító örs	11	26	ELTE
		24		11		
Budapest	Gyors	12	Tájékoztató és nyilvántartó örs	5	10	ELTE
		24		5		
Budapest	Gyors	12	Informatikai raj	11	22	ELTE
		24		11		
Gyors összesen		12		40	80	
		24		40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Természettudomány, publikáció, kutatás

Műszaki mentő csoport:

- Kitelepítési és elhelyezési raj: 4 fő
- Gyülekeztető és elhelyezési örs : 22 fő
- Beszállítást és kirakodást irányító örs: 26 fő
- Tájékoztató és nyilvántartó örs: 10 fő
- Informatikai raj: 22 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

- a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,
- b) a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása,
- c) a tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás,
- f) a lakosság kimenekítése, kitelepítése és befogadása,

Rendeltetés:

Minősített időszakban, valamint veszélyhelyzetben a veszélyeztető esemény által sújtott vagy azzal fenyegetett területen élő lakosság és anyagi javak kitelepítése, kimenekítése, illetve visszatelepítése, az azzal kapcsolatos feladatok szervezése végrehajtása. Végzi a települési vezetői és végrehajtó szervek működéséhez szükséges informatikai tevékenységet.

Feladatok:

A raj létszáma 2000 fő kitelepítési, elhelyezési feladatainak végrehajtását biztosítja. Közreműködik a műkincsek, nemzeti értékek veszélyeztetett területről történő elszállításában, elhelyezésében. Részt vesz a települések kiürítésében, lakosság átmeneti elhelyezésében, szervezi a visszatelepítést. Informatikai tevékenységek végrehajtása: nyilvántartások, elektronikus levelezési rendszer működtetése, online kapcsolatok felépítése, táblázatkezelés, adatbázisok folyamatos vezetése.

Lehetséges alkalmazási terület:

Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Kitelepítési és elhelyezési raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	rajparancsnok helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Gyülekeztető és elhelyezési őr						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	gyülekeztetési felelős	5	5	5	5	
3.	elhelyezési felelős	5	5	5	5	
Összesen:		22				
Beszállítást és kirakodást irányító őr						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	beszállítás felelős	5	5	5	5	
3.	kirakodást irányító felelős	5	5	5	5	
Összesen:		22				
Tájékoztató és nyilvántartó őr						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	tájékoztató felelős	2	2	2	2	
3.	nyilvántartó	2	2	2	2	
Összesen:		10				
Informatikai raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	laptop, mobil internet
2.	informatikus	5	5	5	5	hardver
3.	informatikus	5	5	5	5	softver
Összesen:		22				
Mindösszesen:		80				

Baptista Teológiai Akadémia 1068 Budapest, Benczúr u. 31. hallgatói állomány körülbelül 300 fő

Baptista Teológiai Akadémia bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Ellátó csoport	2	4	Baptista Teológia Akadémia
		24		2		
Budapest	Gyors	12	Élelmezési ellátó raj	4	8	Baptista Teológia Akadémia
		24		4		
Budapest	Gyors	12	Vízellátó és szállító raj	4	8	Baptista Teológia Akadémia
		24		4		
Budapest	Gyors	12	Ruházat ellátó raj	3	6	Baptista Teológia Akadémia
		24		3		
Budapest	Gyors	12	Mentál higiéniai raj	3	6	Baptista Teológia Akadémia
		24		3		
Budapest	Gyors	12	Befogadóhely működtető raj	4	8	Baptista Teológia Akadémia
		24		4		
		Gyors összesen		20	40	
				20		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				40		

Oktatási profil: Vallásismeret, zene, hittan

- Ellátó csoport:** 4 fő
- Élelmezési ellátó raj: 8 fő
  - Vízellátó és szállító raj: 8 fő
  - Ruházat ellátó raj: 6 fő
  - Mentál higiéniai raj: 6 fő
  - Befogadóhely működtető raj: 8 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,

l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

Elemi csapások, balesetek felszámolására létrehozott polgárvédelmi szervezetek. Általános lelki támogatás. Lakosság elhelyezése az arra kijelölt helyen. A lakosság mentálhigiénés és szociális feladatainak ellátása.

Feladatok:

A mentésben résztvevő erők és a kimenekített lakosság ellátása. Meghatározott körzetben egységcsomag formájában való ellátás. Élelmezési, ruházati anyaggal és ivóvízzel történő ellátása. Szállítmányok fogadása, szállítás szervezése. Mentál higiéné ellátása. Befogadóhely működtetése, nyilvántartás vezetése. A lelki egészség elősegítése és megőrzése, illetve azon ismeretek és intézkedések felhasználása, melyek arra irányulnak, hogy megelőzzék a lelki rendellenességeket és javítsák az egyén pszichológiai állapotát.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősborkás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Ellátó csoport						
1.	vezető	1	1	1	1	
2.	vezető helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Élelmezési ellátó raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	rakodó	3	3	3	3	
Összesen:		8				
Vízellátó és szállító raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	3	3	3	3	
Összesen:		8				
Ruházat ellátó raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	2	2	2	2	
Összesen:		6				
Mentál higiéniai raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	2	2	2	2	
Összesen:		6				
Befogadóhely működtető raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	2	2	2	2	
3.	nyilvántartó	1	1	1	1	
Összesen:		8				
Mindösszesen:		40				

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás- Tudományi Kar bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Kitelepítési és elhelyezési raj	10	20	Óbudai Egyetem
		24		10		
Budapest	Gyors	12	Műszaki- mentő kézi raj	20	40	Óbudai Egyetem
		24		20		
Budapest	Gyors	12	Egészségügyi raj	10	20	Óbudai Egyetem
		24		10		
		Gyors összesen		40	80	
				40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Műszaki, villanytan, gazdaság, menedzsment, biztonságtechnika, hírközlés, informatika

Műszaki mentő csoport:

- Kitelepítési és elhelyezési raj: 20 fő
- Műszaki mentő kézi raj: 40 fő
- Egészségügyi raj: 20 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

I) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

Veszélyhelyzetben a veszélyhelyzet által sújtott vagy azzal fenyegetett területen élő lakosság és anyagi javak kitelepítése, kimenekítése, elhelyezése, illetve visszatelepítése. Katasztrófák, szerencsétlenségek során kialakult kárhelyeken, kárterületeken sérült személyek felkutatása, elsősegélyben részesítése. A kárterületen mindazon munkák elvégzése ami gépi erővel nem végrehajtható.

Feladat:

Közreműködik a műkincsek, nemzeti értékek veszélyeztetett területről történő elszállításában, elhelyezésében. Részt vesz a lakosság átmeneti elhelyezésében, települések kiürítésében, szervezi a visszatelepítést. Sérült személyek elsődleges ellátása, sérültek osztályozása súlyosságuk alapján. Bontás, rakodás, helyreállítás. Közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben, tűzoltásban, az ideiglenes helyreállításban.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), borsodi árvizek (2010), dunai árvizek (2006,2010,2013), bugaci ősbörökás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Egészségügyi raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	parancsnok-helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Sérült felderítő őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	felderítő	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Elsősegélynyújtó őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	elsősegélynyújtó	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Sérültvivő őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	sérültvivő	2	2	2	2	
3.	ápoló	1	1	1	1	
Összesen:		8				
Kitelepítési és elhelyezési raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	rajparancsnok-helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Gyülekeztetési és elhelyezési őrs						
1.	gyülekeztetési felelős	2	2	2	2	
2.	elhelyezési felelős	2	2	2	2	
Összesen:		8				
Beszállítást és kirakodást irányító őrs						
2.	beszállítási felelős	1	1	1	1	
3.	kirakodást irányító felelős	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Tájékoztató és nyilvántartó őrs (befogadás)						
2.	tájékoztató felelős	1	1	1	1	
3.	nyilvántartó	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Műszaki mentő kézi raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
Összesen:		2				
Műszaki mentő őrs						
	beosztott	19	19	19	19	
Összesen:		40				
Mindösszesen:		80				

Semmelweis Egyetem 1085 Budapest, Üllői út 26. hallgatói állomány körülbelül 2800 fő

Semmelweis Egyetem Közigazgatás- Tudományi Kar bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Elsősegélynyújtó raj	18	36	Semmelweis Egyetem
		24		18		
Budapest	Gyors	12	Közegészségügyi és járványügyi raj	16	32	Semmelweis Egyetem
		24		16		
Budapest	Gyors	12	Sérülteket osztályozó raj	6	12	Semmelweis Egyetem
		24		6		
	Gyors összesen	12		40	80	
		24		40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Egészségtudomány, egészségügy

Egészségügyi csoport:

- Elsősegélynyújtó raj: 36 fő
- Közegészségügyi és járványügyi raj: 32 fő
- Sérülteket osztályozó raj: 12 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések (egészségügyi feladatokban történő közreműködés)

Rendeltetés:

Katasztrófák, szerencsétlenségek során kialakult kárhelyeken, kárterületeken sérült személyek felkutatása, elsősegélyben részesítése.

Feladatok:

Sérült személyek elsődleges ellátása, sérültek osztályozása súlyosságuk alapján.

Alkalmazási terület:

Devecser, bel- és árvizek, rendkívüli időjárások, vörös iszap (2010.10.10)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Elsősegély nyújtó raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
Összesen:		2				
Sérült felderítő őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	felderítő	5	5	5	5	
Összesen:		12				
Elsősegélynyújtó őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	elsősegélynyújtó	10	10	10	10	
Összesen:		22				
Közegészségügyi és járványügyi raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	közegészségügyi részleg	10	10	10	10	
3.	higiéniai részleg	5	5	5	5	
Összesen:		32				
Sérülteket osztályozó raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	5	5	5	5	
Összesen:		12				
Mindösszesen:		80				

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Színház- és Filmművészeti Egyetem 1088 Budapest, Vas utca 2/C hallgatói állomány körülbelül 400

Színház- és Filmművészeti Egyetem bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Mentálhigiéniai	20	40	Színház és Filmművészeti Egyetem
		24		20		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				40		

Oktatási profil: Színjátszás, filmkészítés

Lelki segélynyújtó csoport:

- Mentálhigiéniai raj: 40 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,

b) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

A lakosság mentálhigiénés és szociális feladatainak ellátása.

Feladatok:

A lelki egészség elősegítése és megőrzése, illetve azon ismeretek és intézkedések felhasználása, melyek arra irányulnak, hogy megelőzzék a lelki rendellenességeket és javítsák az egyén pszichológiai állapotát.

Alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősborkás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvív (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Mentálhigiéniai raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	19	19	5	5	
Összesen:		40				

Károli Gáspár Református Egyetem 1091 Budapest, Kálvin tér 9. hallgatói állománya 7000 fő

Károli Gáspár Református Egyetem bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Mentálhigiéniai raj	10	20	Károli Gáspár Református Egyetem
		24		10		
Budapest	Gyors	12	Szociális ellátó raj	10	20	Károli Gáspár Református Egyetem
		24		10		
Gyors összesen		12		20	40	
		24		20		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				40		

Oktatási profil: Jogtudomány és bölcsészet

Lelki segély nyújtó csoport:

- Mentálhigiéniai raj: 20 fő
- Szociális ellátó raj: 20 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

a) lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,

l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

A lakosság mentálhigiénés és szociális feladatainak ellátása.

Feladatok:

A lelki egészség elősegítése és megőrzése, illetve azon ismeretek és intézkedések felhasználása, melyek arra irányulnak, hogy megelőzzék a lelki rendellenességeket és javítsák az egyén pszichológiai állapotát.

Alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősborkás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Mentálhigiéniai raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	9	9	9	9	
Összesen:		20				
Szociális ellátó raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	9	9	9	9	
Összesen:		20				

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Corvinus Egyetem 1093 Budapest, Fővám tér 8. hallgatói állomány körülbelül 30.000 fő

A Corvinus Egyetem bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Kitelepítési és elhelyezési raj	2	4	Corvinus Egyetem
		24		2		
Budapest	Gyors	12	Gyülekeztető és elhelyezési örs	14	28	Corvinus Egyetem
		24		14		
Budapest	Gyors	12	Beszállítást és kirakodást irányító örs	13	26	Corvinus Egyetem
		24		13		
Budapest	Gyors	12	Tájékoztató és nyilvántartó örs	11	22	Corvinus Egyetem
		24		11		
		Gyors összesen		40	80	
				40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Karfüggő

Kitelepítési és elhelyezési raj: 4 fő

- Gyülekeztető és elhelyezési örs: 28 fő
- Beszállítást és kirakodást irányító örs: 26 fő
- Tájékoztató és nyilvántartó örs: 22 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52.§) feladatok:

a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,

c) a tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás,

f) a lakosság kimenekítése, kitelepítése és befogadása,

g) gondoskodás a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) és a kritikus infrastruktúrák védelméről,

h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,

k) közreműködés a kulturális örökség védett elemeinek védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menedékgogról szóló törvény hatálya alá tartozó személy elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, és a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában,

Rendeltetés:

Minősített időszakban, valamint veszélyhelyzetben a veszélyeztető esemény által sújtott vagy azzal fenyegetett területen élő lakosság és anyagi javak kitelepítése, kimenekítése, illetve visszatelepítése, az azzal kapcsolatos feladatok szervezése végrehajtása.

Feladatok:

A raj létszáma 2000 fő kitelepítési, elhelyezési feladatainak végrehajtását biztosítja. Közreműködik a műkincsek, nemzeti értékek veszélyeztetett területről történő elszállításában, elhelyezésében. Részt vesz a települések kiürítésében, lakosság átmeneti elhelyezésében, szervezi a visszatelepítést.

Lehetséges alkalmazási terület:

Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Kitelepítési és elhelyezési raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	rajparancsnok helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Gyülekeztető és elhelyezési őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	gyülekeztetési felelős	8	8	8	8	
3.	elhelyezési felelős	5	5	5	5	
Összesen:		28				
Beszállítást és kirakodást irányító őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	beszállítás felelős	7	7	7	7	
3.	kirakodást irányító felelős	5	5	5	5	
Összesen:		26				
Tájékoztató és nyilvántartó őrs						
1.	őrsparancsnok	1	1	1	1	
2.	tájékoztató felelős	5	5	5	5	
3.	nyilvántartó	5	5	5	5	
Összesen:		22				
Mindösszesen:		80				

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola 1098 Budapest, Börzsöny utca 11. hallgatói állomány körülbelül 500

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola bázisán létrehozott Mentő csoport tervezett létszáma

40 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Mentálhigiéniai raj	10	20	A tan kapuja buddhista főiskola
		24		10		
Budapest	Gyors	12	Szociális ellátó raj	10	20	A tan kapuja buddhista főiskola
		24		10		
Gyors összesen		12		20	40	
		24		20		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				40		

Oktatási profil: Buddhista tanok

Lelki segély nyújtó csoport:

- Mentálhigiénás raj: 20 fő
- Szociális ellátó raj: 20 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

a) lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,

l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

A lakosság mentálhigiénés és szociális feladatainak ellátása.

Feladatok:

A lelki egészség elősegítése és megőrzése, illetve azon ismeretek és intézkedések felhasználása, melyek arra irányulnak, hogy megelőzzék a lelki rendellenességeket és javítsák az egyén pszichológiai állapotát.

Lelki alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devescer, Kolontár, árvizek, bugaci ősborkás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Mentál higiéniai raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	9	9	9	9	
Összesen:		20				
Szociális ellátó raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	9	9	9	9	

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Összesen:	20	
------------------	-----------	--

Szent Pál Akadémia 1103 Budapest, Gyömrői út 69. hallgatói állomány körülbelül 2000 fő

A Szent Pál Akadémia bázisán létrehozott Mentő Csoport tervezett létszáma 40 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Mentálhigiéniai raj	20	40	Szent Pál Akadémia
		24		20		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				40		

Oktatási profil: Teológia

Lelki segélynyújtó csoport:

- Mentálhigiéniai raj: 40 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

a) lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,
 l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

A lakosság mentálhigiénés és szociális feladatainak ellátása.

Feladatok:

A lelki egészség elősegítése és megőrzése, illetve azon ismeretek és intézkedések felhasználása, melyek arra irányulnak, hogy megelőzzék a lelki rendellenességeket és javítsák az egyén pszichológiai állapotát.

Alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősborkás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Mentálhigiéniai raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	19	19	19	19	
Összesen:		40				

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. hallgatói állomány kb.20000 fő

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 120 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Műszaki-mentő kézi raj	26	52	Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kar
		24		26		
Budapest	Gyors	12	Műszaki- mentő és javító raj	23	46	Műszaki Egyetem Gazdaság és Társadalomtudományi Kar
		24		23		
Budapest	Gyors	12	Műszaki- mentő felderítő járőr	11	22	Műszaki Egyetem Gazdaság és Közlekedésmérnöki Kar
		24		11		
	Gyors összesen	12		60	120	
		24		60		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				120		

Oktatási profil: Tudományometriai képzések, mérnöki tanulmányok, kutatások

Műszaki mentő csoport:

- Műszaki-mentő kézi raj: 52 fő
- Műszaki-mentő és javító raj: 46 fő
- Műszaki-mentő és felderítő járőr: 22 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,

i) a települések kockázatértékelésen alapuló veszélyeztetettségének felmérése,

j) a veszélyelhárítási tervezés, szervezés,

k) közreműködés a kulturális örökség védett elemeinek védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menedékjogról szóló törvény hatálya alá tartozó személy elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, és a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában,

Rendeltés: Kárterületen a lakosság és az anyagi javak mentése, károk felszámolásában való részvétel. A kárterületen mindazon munkák elvégzése ami gépi erővel nem végrehajtható. Különböző szállítási feladatok végrehajtása, rakodás. A kárterületen kialakuló károk felderítése, a beavatkozás szükségességének és mértékének felmérése.

Feladatok: A kárterületen illetve romok alatt rekedtek mentése. Bontás, rakodás, helyreállítás. Élelmezési anyagok, kimenekített lakosság különböző ellátáshoz szükséges anyagok szállítása, pakolása. Felvonulási útvonalak felderítése, kárterület behatárolása, műszaki mentés helyének kijelölése. Káresetet szenvedt terület felmérésében való részvétel.

Lehetséges alkalmazási terület: Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősborókás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Műszaki mentő kézi raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
3.	beosztott	25	25	25	25	
Összesen:		52				
Műszaki- mentő felderítő járőr						
1.	járőrparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		22				
Műszaki- mentő és javító és technikai raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
Összesen:		2				
Műszaki- mentő javító örs						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		22				
Műszaki- mentő technikai örs						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		22				
Mindösszesen:		120				

Általános Vállalkozási Főiskola 1114 Budapest, Villányi út 11-13. halgatói állomány kb. 3000 fő

Általános Vállalkozási Főiskola bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Kommunikációs raj	11	22	Általános Vállalkozási Főiskola Közszolgálati Kar
		24		11		
Budapest	Gyors	12	Tájékoztató raj	12	24	Általános Vállalkozási Főiskola Közszolgálati Kar
		24		12		
Budapest	Gyors	12	Törzsmunkát segítő raj	17	34	Általános Vállalkozási Főiskola Közszolgálati Kar
		24		17		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Közgazdász irányzatok, gazdasági tudományok

Kommunikációs csoport:

- Kommunikációs raj: 22 fő
- Tájékoztató raj: 24 fő
- Törzsmunkát segítő raj: 34 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

- a) tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás,
b) a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása,

Rendeltetés:

Tájékoztató, kommunikációs feladatok ellátása.

Feladatok:

A lakosság tájékoztatása a bekövetkező eseményekről és magatartási szabályok betartásáról. Kapcsolattartás. Törzsmunka segítése.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősbörökás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Kommunikációs raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		22				
Tájékoztató raj						
1.	rajparancsnok	2	2	2	2	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		24				
Törzsmunkát segítő raj						
1.	rajparancsnok	2	2	2	2	
2.	beosztott	15	15	15	15	
Összesen:		34				
Mindösszesen:		80				

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Gábor Dénes Főiskola 1119 Budapest, Mérnök u. 39. hallgatói állomány kb. 2300 fő

Gábor Dénes Főiskola bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma **80 fő**

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Informatikai raj	40	80	Gábor Dénes Főiskola
		24		40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Mérnökinformatika, műszaki, gazdálkodási és menedzsment, gazdasági informatika

Informatikai csoport:

- Informatikai raj: 80 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

c) a tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás logisztika,

Rendeltetés:

Végzi a települési vezetői és végrehajtó szervek működéséhez szükséges informatikai tevékenységet.

Feladatok:

Informatikai tevékenységek végrehajtása: nyilvántartások, elektronikus levelezési rendszer működtetése, online kapcsolatok felépítése, táblázatkezelés, adatbázisok folyamatos vezetése.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devescer, Kolontár, árvizek, bugaci ősbörökás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Informatikai raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	laptop, mobil internet
2.	informatikus	19	19	19	19	hardver
3.	informatikus	20	20	20	20	softver
Összesen:		80				

Sola Scriptura Teológiai Főiskola bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		megnevezés	létszám	Egység	
	fokozat	óra			Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Mentálhigiéniai raj	20	40	Sola Scriptura Teológiai Főiskola
		24		20		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				40		

Oktatási profil: Teológia, lelki gondozás

Lelki segélynyújtó csoport:

- Mentálhigiéniai raj: 40 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

a) lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,

l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

A lakosság mentálhigiénés és szociális feladatainak ellátása.

Feladatok:

A lelki egészség elősegítése és megőrzése, illetve azon ismeretek és intézkedések felhasználása, melyek arra irányulnak, hogy megelőzzék a lelki rendellenességeket és javítsák az egyén pszichológiai állapotát.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősbörökás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Mentálhigiéniai raj						
1.	vezető	1	1	1	1	
2.	vezető helyettes	19	19	1	1	
Összesen:		40				

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar 1146 Budapest, Thököly út 74. hallgatói állomány körülbelül 2000

Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 120 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Műszaki mentő kézi raj	26	52	Szent István Egyetem
		24		26		
Budapest	Gyors	12	Műszaki- mentő és javító raj	18	36	Szent István Egyetem
		24		18		
Budapest	Gyors	12	Műszaki- mentő felderítő járőr	11	22	Szent István Egyetem
		24		11		
Budapest	Gyors	12	Vegyí felderítő raj	5	10	Szent István Egyetem
		24		5		
Gyors összesen		12	60		120	
		24	60			
Szervezetek létszáma mindösszesen:				120		

Oktatási profil: Mérnöki ismeretek, épületszerkezetek ismerete, tűzvédelem, katasztrófavédelem

Műszaki mentő csoport:

- Műszaki mentő kézi raj: 52 fő
- Műszaki- mentő és javító raj: 36 fő
- Műszaki- mentő felderítő járőr: 22 fő
- Vegyi felderítő raj: 10 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

e) védelmi célú építmények fenntartása,

h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,

i) a települések kockázatértékelésen alapuló veszélyeztetettségének felmérése

k) közreműködés a kulturális örökség védett elemeinek védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menedékjogról szóló törvény hatálya alá tartozó személy elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, és a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában,

Rendeltetés:

Kárterületen a lakosság és az anyagi javak mentése, károk felszámolásában való részvétel. A kárterületen mindazon munkák elvégzése ami gépi erővel nem végrehajtható. Különböző szállítási feladatok végrehajtása, rakodás. A kárterületen kialakuló károk felderítése, a beavatkozás szükségességének és mértékének felmérése. Bármilyen eredetű kárhelyen, kárterületen a vegyi szennyezettség felderítése és térbeli kiterjedésének meghatározása.

Feladatok:

A kárterületen illetve romok alatt rekedtek mentése. Bontás, rakodás, helyreállítás. Élelmezési anyagok, kimenekített lakosság különböző ellátáshoz szükséges anyagok szállítása, pakolása. Felvonulási útvonalak felderítése, kárterület behatárolása, műszaki mentés helyének kijelölése. Az egészségre ill. a környezetre károsító, mérgező anyagok jelenlétének meghatározása.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősbörökás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Műszaki mentő kézi raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
3.	beosztott	25	25	25	25	
Összesen:		52				
Műszaki- mentő felderítő járőr						
1.	járőrparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		22				
Műszaki- mentő és javító és technikai raj						
1.	rajparancsnok	1	1	1	1	
Összesen:		2				
Műszaki- mentő javító örs						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		22				
Műszaki- mentő technikai örs						
1.	örsparancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	5	5	5	5	
Összesen:		12				
Vegyifelderítő raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	felderítő	4	4	4	4	
Összesen:		10				
Mindösszesen:		120				

Budapesti Gazdasági Főiskola 1149 Budapest, Buzogány u. 11-13. hallgatói állomány 10000 fő

Budapesti Gazdasági Főiskola bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Ellátó csoport	2	4	Budapesti Gazdasági Főiskola
		24		2		
Budapest	Gyors	12	Élelmezési ellátó raj	13	26	Budapesti Gazdasági Főiskola
		24		13		
Budapest	Gyors	12	Vízellátó és szállító raj	13	26	Budapesti Gazdasági Főiskola
		24		13		
Budapest	Gyors	12	Ruházat ellátó raj	12	24	Budapesti Gazdasági Főiskola
		24		12		
	Gyors összesen	12		27	80	
		24		27		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Gazdaság és turisztika, marketing, vendéglátás

Ellátó csoport: 4 fő

- Élelmezési ellátó raj: 26 fő
- Vízellátó és szállító raj: 26 fő
- Ruházat ellátó raj: 24 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

e) védelmi célú építmények fenntartása,

g) gondoskodás a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) és a kritikus infrastruktúrák védelméről,

l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

Elemi csapások, balesetek felszámolására létrehozott polgárvédelmi szervezetek.

Feladatok:

A mentésben résztvevő erők és a kimenekített lakosság ellátása. Meghatározott körzetben egységcsomag formájában való ellátás. Élelmezési, ruházati anyaggal és ivóvízzel történő ellátása. Szállítmányok fogadása, szállítás szervezése. Törzsmunka támogatása.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősbörökás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Ellátó csoport						
1.	vezető	1	1	1	1	
2.	vezető helyettes	1	1	1	1	
Összesen:		4				
Élelmezési ellátó raj						
1.	rajparancsnok	2	2	2	2	
2.	rakodó	11	11	11	11	
Összesen:		26				
Vízellátó és szállító raj						
1.	rajparancsnok	2	2	2	2	
2.	beosztott	11	11	11	11	
Összesen:		26				
Ruházat ellátó raj						
1.	rajparancsnok	2	2	2	2	
2.	beosztott	10	10	10	10	
Összesen:		24				
Mindösszesen:		80				

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Budapesti Gazdasági Főiskola 1149 Budapest, Buzogány u. 11-13. hallgatói állomány 10000 fő

Budapesti Gazdasági Főiskola bázisán létrehozott Önkéntes Mentő Csoport tervezett létszáma 80 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		megnevezés	létszám	Egység	
	fokozat	óra			Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Műszaki mentő kézi raj	40	80	Budapesti Gazdasági Főiskola
		24		40		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				80		

Oktatási profil: Gazdaság és turisztika, marketing, vendéglátás

Műszaki mentő csoport:

- Műszaki mentő kézi raj: 80 fő

Lehetséges polgári védelmi (128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

e) védelmi célú építmények fenntartása,

g) gondoskodás a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) és a kritikus infrastruktúrák védelméről,

l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

A kárterületen mindazon munkák elvégzése ami gépi erővel nem végrehajtható.

Feladatok:

A kárterületen rekedtek mentése, életveszélyessé vált épületrészek bontása, építőanyagok rakodása. Közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben, ideiglenes helyreállításban.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősbörökás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Műszaki-mentő kézi raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	39	39	39	39	
Összesen:		80				

Pünkösdi Teológiai Főiskola 1183 Budapest, Gyömrői út 89. hallgatói állomány körülbelül 40 fő

A Pünkösdi Teológiai Főiskola bázisán létrehozott Mentő csoport tervezett létszáma 40 fő

Település megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszám	Összesen	megalakítás helye
Budapest	Gyors	12	Mentál higiéniai raj	10	20	Pünkösdi Teológiai Főiskola
		24		10		
Budapest	Gyors	12	Szociális ellátó raj	10	20	Pünkösdi Teológiai Főiskola
		24		10		
Gyors összesen		12		20	40	
		24		20		
Szervezetek létszáma mindösszesen:				40		

Oktatási profil: vallásismeret, hittan, léleg Gondozás

Lelki segély nyújtó csoport:

- Mentálhigiéniai raj: **20 fő**
- Szociális ellátó raj: **20 fő**

Lehetséges polgári védelmi(128/2011 Tv. 52. §) feladatok:

a) lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,

l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

Rendeltetés:

A lakosság mentálhigiénés és szociális feladatainak ellátása.

Feladatok:

A lelki egészség elősegítése és megőrzése, illetve azon ismeretek és intézkedések felhasználása, melyek arra irányulnak, hogy megelőzzék a lelki rendellenességeket és javítsák az egyén pszichológiai állapotát.

Lehetséges alkalmazási terület:

Vörös iszap (2013.03.14-15), Devecser, Kolontár, árvizek, bugaci ősborókás kigyulladás (2012), rendkívüli időjárás, Ajkai vörös iszap (2010.10.10); Dunai árvíz (2002.08); budapesti, mohácsi árvíz (2013); Békés és Csongrád megye, Győr, Vas megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Bács kiskun megye belvíz (2011)

Fsz	Beosztás megnevezése	Létszám				Megjegyzés
		Katasztrófaveszély		Veszélyhelyzet		
		Gyors				
		12	24	12	24	
		Készenléti idő (óra)				
Mentál higiéniai raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	9	9	9	9	
Összesen:		20				
Szociális ellátó raj						
1.	parancsnok	1	1	1	1	
2.	beosztott	9	9	9	9	
Összesen:		20				
Mindösszesen:		40				

5. Tanulmány összefoglalása

A társadalmakat veszélyeztető tényezők elleni harc, a közös védekezés gyakorlata és néha kényszerűsége egyidős az emberiséggel. Az együttműködés szerepe jelentős prioritással bír napjaink kihívásai mellett. A társadalom minden tagjának erkölcsi kötelessége és hivatása a bajbajutottak támogatása, továbbá érdeke az együttes fellépés a veszélyhelyzetek kezelése végett. Az örökös harc a természeti és civilizációs veszélyek ellen kialakított egy olyan védekezési és fellépési mechanizmust, melyben szerepe nem csak az ennek érdekében fellépő szervezeteknek van, ebben maga a társadalom is részt vesz. A segítségnyújtás mértéke függ a felmért veszélyektől, a társadalompolitikai és gazdasági helyzettől, továbbá az állampolgárok aktivitásától és szemléletétől. A szempontokra jelentős befolyással bíró történelmi folyamatokat, vagyis a hatalom elleni folyamatos ellenállás berögződését a társadalmi szemlélet napjainkra kezdi kinőni, ez a nyitottság a jövőre nézve jelentős méretű együttműködés forrása lehet. Ennek megvalósításához természetesen nem elhanyagolható szempont a jogszabályi feltételek biztosítása és azok időközönkénti aktualizálása, valamint a szervezetrendszerek korszerűsítése is.²⁷

Az utóbbi évek káreseményei (2010-es év borsodi árvizei, ajkai vörösiszap katasztrófa, 2013. évi márciusi hóhelyzet, 2013. évi dunai árvíz stb.) bebizonyították, hogy az önkéntes mentőszervezeteknek kulcsfontosságú szerep jut a kialakult helyzetek elhárításában, felszámolásában, illetve a speciális szaktudásuk, felszerelésük következtében jelentősen erősítik a lakosság és az anyagi javak védelmét. Az önkéntes mentőszervezetek megalakításának szükségességét egyrészt a (katasztrófa)veszélyeztetettség növekedése, másrészt az ebből adódó társadalmi biztonsági igények tették indokolttá. Jelenleg az önkéntesség erősödése figyelhető meg a katasztrófavédelmi rendszerben. Ennek lehetőségét a hazai jogszabályi környezet, a finanszírozási rendszer, a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet hajlandósága és támogatása biztosítja. Az önkéntesség egyik kiaknázatlan területe a felsőoktatási intézmények hallgatóinak behívása a katasztrófavédelmi rendszerbe. A cél olyan egységes szervezetek és az eredményes fellépéshez szükséges

---

²⁷ Révai Melinda: A civil szervezetek szerepe és jelentősége Magyarország komplex védelmi rendszerében. Szakdolgozat, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2012. p. 4.

követelményrendszer kiépítése, mely a közeljövőben katasztrófavédelmi ifjúsági mozgalommá fejlődhet ki, aktívan hozzájárulva a hazai társadalom önmentési képességének növeléséhez. A 21. századi kihívásokat tekintve, úgymint a hagyományos veszélyforrások, a növekvő veszélyek (veszélyes anyagok szállítása - közúti, vasúti, vízi, veszélyes üzemek jelenléte)²⁸ és az új típusú kihívás körében megjelenő veszélyek (klímaváltozás, nemzetközi terrorizmus, kritikus infrastruktúra védelme stb.) határozzák meg az ország védelmi struktúráját, célkitűzéseit, amiben minden olyan lehetőséget ki kell használni, mely a polgári lakosság túlélését segíti elő.²⁹ Ennek megfelelően létre kell hozni a Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezeteit (FIÖM) és a Felsőoktatási Intézmények Közös Önkéntes Mentőszervezetét (FIKÖM), melyek szakértelmükkel (oktatási specifikumaikat figyelembe véve), hasznosak lesznek a katasztrófák elleni védekezésben. Erre példa a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálat (NKE ÖKASZ), mely a vezetési-irányítási, polgári védelmi ismereteiket már több alkalommal is bizonyítani tudták (például 2013-as dunai árvízi védekezés, HUNOR 2013. októberi minősítő gyakorlat, 2014. évi Fővárosi és az Országos Katasztrófavédelmi Ifjúsági Verseny, NKE Közös Egyetemi Gyakorlat – Végvár 2014 stb.).

Az önkéntességen belül az önkéntes tűzoltó egyesületek (ÖTE), az önkéntes mentőszervezetek (HUNOR, HUSZAR, NKE ÖKASZ stb.), a karitatív szervezetek (Magyar Vöröskereszt, Baptista Szeretetszolgálat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb.) egyéni sajátosságaik és speciális képességeik, széles körű szakterületük, védekezésben betöltött szerepük ellenére rendelkeznek azon beavatkozási, polgári védelmi képességekkel, melyekkel lehetővé válik a katasztrófák elleni védekezés mindhárom védekezési időszakában az aktív, hatékony részvétel.

Jelen cikk legfontosabb üzenete, hogy a polgári védelem erőinek jövője és kiaknázatlan nagy lehetősége a felsőoktatási intézmények hallgatóiban rejlik. A már meglévő önkéntes mentőszervezetek mellett ők lehetnek az alapjai és garanciái egy komplex feladatokra bevethető polgári védelmi erőnek, melyek akár a veszélyhelyzeti szintet el nem érő feladatokban is képesek hatékonyan részt venni. A

²⁸ SZAKÁL, Béla - CIMER, Zsolt - KÁTAI-URBÁN, Lajos – VASS, Gyula: Iparbiztonság II.: A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek következményei és kockázatai. Budapest. TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., 2013. pp. 1-182. ISBN:978 615 5445 00 2

²⁹ TEKNÓS, László: A rendkívüli időjárás okozta veszélyhelyzetek és a kárterületeken végzendő polgári védelmi feladatok rendszere Magyarországon. Konferencia kiadvány "Katasztrófavédelmi Díj" Tudományos Konferencia 2013. Budapest, Magyarország, 2013. p. 90. ISBN:[978-615-5305-18-4](https://doi.org/10.1007/978-615-5305-18-4)

körülbelül 242000 főnyi felnőtt tanuló megszólítása, toborzása és katasztrófavédelmi szempontú nevelése nehéz, de egyben nemes feladat. Magyarország nemzetközi megítéléséhez, népszerűsítéséhez nagymértékben hozzájárul a felsőoktatási hallgatók a nemzeti összefogásba történő behívása. Cél, szélesíteni a katasztrófa elleni védekezésben hatékonyan tenni tudó polgárok létszámát, hogy minőségben és mennyiségben legyen elég létszám Magyarországon szolgálatában a biztonságért.

6. Összegzett következtetések, javaslatok, az eredmények hasznosulása

A civil mentőszervezetek fontosak, hiszen ők azok, akik önként vállalják, hogy felajánlott erőikkel és eszközeikkel a helyszínre vonulnak és közreműködnek a mentésben. Összességében megállapítható, hogy a civil szervezetekkel való együttműködés erősödött. Az elmúlt tíz évben az önkéntesség szerepe erősödik, az múlt évektől kezdve pedig exponenciálisan növekedett. Mára már a politikai döntéshozók belátták, hogy a haza védelméért, Magyarország biztonságáért a felnőtt lakosság akar és képes is tenni. Az elmúlt tíz év megmutatta, hogy az önkéntes polgári védelmi szervezetek, hagyományőrző egyesületek tagjai – főként diákok – szervezésben be tudnak kapcsolódni a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet munkájába, legyen szó éles helyzetekről, gyakorlatokról, ifjúsági versenyekről, rendezvénybiztosításról, társadalmi munkáról, tudományos tevékenységről, az eredmények mind láthatóak. Egyre több tanulót érdeklí a katasztrófavédelem, immár nemcsak gyerekkori álmom a tűzoltóként való szolgálat, hanem ez már több. Ez egy kölcsönös szimbiózis, ahol a fiataloknak kellenek az önmentésükhöz szükséges ismeretek, a tapasztaltabb beavatkozóknak pedig a dolgos kezek mindig jól jönnek.

A másik pólus a speciális önkéntesek, akik rendelkeznek a szükséges ismeretekkel, képesek a feladat szakszerű ellátására is. A katasztrófavédelem olyan különleges terület, amelyben az önkéntesség megjelenése elengedhetetlen, viszont bizonyos feladatok végrehajtása során fellépő komoly veszélyek miatt megköveteli a megfelelő szakmai ismeret tudását, így kényes pont lehet az önkéntesek alkalmazása, főleg a tervezhetőség terén.

A civil lakosság felsőoktatásban részesülő polgárait fel kell készíteni a lakóterületén esetlegesen bekövetkező katasztrófák megelőzésének és a megfelelő szintű magatartási szabályainak ismertetésére, betartására, így érhető el, hogy a védelmi igényeket elfogadó társadalom alakuljon ki.

Szükség van az önkéntesek taborának növelésére. Egyrészt az alapismeret útján a saját önmentési képesség növelés miatt, illetve a kiterjedt beavatkozásoknál a megfelelő létszám érdekében. A toborzások kutatása fontos, de azt is figyelembe kell venni, hogy az állampolgárok speciális feladatokra történő behívása korlátozott, szükség van a speciális tudású és felszereltségű mentőszervezetekre. Jelen tanulmány erre hivatott segítséget adni. A szerzők véleménye szerint az önkéntes polgári védelmi erők új dimenziója a felsőoktatási intézmények hallgatóiban rejlik, kik koruknál, testi-lelki adottságaiknál fogva alkalmasak kárelhárítási- kárfelszámolási feladatok kelvégzésére.

A történelmi hagyományok, és az elmúlt időszakok káreseményei, katasztrófái alapján kijelenthető, hogy szükség van a felsőoktatási intézmények diákjainak, hallgatóinak a katasztrófák elleni védekezésében történő bevonására. A polgári védelem erőinek jövője és kiaknázatlan nagy lehetősége a felsőoktatási intézmények hallgatóiban rejlik, luxus és értelmetlen lenne a felsőoktatási tanulóifjúság erőpotenciálját figyelmen kívül hagyni. A többszázezer főnyi felnőtt tanuló megszólítása, toborzása és katasztrófavédelmi szempontú nevelése nehéz, de egyben nemes feladat. Cél, a nemzeti összefogás jegyében szélesíteni a katasztrófák elleni védekezésben hatékonyan tenni tudó polgárok létszámát, hogy minőségben és mennyiségben legyen elég létszám Magyarország szolgálatában a biztonságért.

A 4-es számú melléklet tervezetben az előzetes információgyűjtés és becsléseknek köszönhetően megállapíthatóvá vált, hogy a fővárosi Önkéntes Polgári Védelem keretében újonnan szerveződő kétszer 40 főt magában foglaló raj felállításához elengedhetetlen a az egyetemek/főiskolák részéről történő szerepvállalás. A létszám megállapításának alapja a mobilitás, illetve az önkéntesség. A mobilitás szerepe meghatározó, mivel e két raj gyors reagálású, vagyis a riasztást követő 12 órán belül képes teljes felszereltségben az adott feladat ellátását megkezdeni az ország egészén. A második 40 fő szerepe az első körben bevetésre

került személyek leváltása. A kétszer negyven fő szállítása külön busszal történne, így a feladatellátás folyamatossága nyomon követhető lenne. A statisztikák szerint az önkéntességre való hajlandóság az egyetemisták körében a legelterjedtebb, ezért kulcsfontosságú, hogy közösen lehetőséget biztosítsunk számukra a feladatok ellátásához szükséges elméleti-gyakorlati tudás megszerzéséhez. Mindezek mellett a program az egyetemek közösségi életének szerves részét képezné, mely csak még tovább mélyítené az eddigi kapcsolatokban történő szerepvállalást. Ezt alátámasztja a „A fiatal önkéntesek mobilitása Európában” című tanulmány. A tanulmányból kiderül, hogy az önkéntességhez ambíciót érző személyek túlnyomó részben a 21-30 éves emberek közül kerül ki. Fontos, hogy ezek a személyek megfelelő lehetőségekhez jussanak ilyen jellegű igényeik kielégítésére. A felsőoktatási intézményekkel hallgatói jogviszonyban álló hallgatók száma Budapesten eléri a 130.000 főt. Intézményenként a kitűzött kétszer 40 fő a már fentebb említett mobilitási, illetve hajlandósági igény figyelembevételével lett megállapítva. Az Európai Unió felméréseiből kiderül, hogy a hajlandóság a felsőoktatásban hallgatói jogviszonnyal rendelkezők körében növekvő tendenciát mutat, ehhez igazodva fontos szerepet kell betöltenie a programnak a hallgatók körében, a kihívásoknak megfelelően. Egy komolyabb katasztrófa bekövetkezésekor szükség van a hivatásos erőknél kívül több emberre is, ezért az aktivizálható társadalmi réteget be kell vonni a következmények felszámolásába.

A felsőoktatási intézmények mentőszervezeteinek felépítése fejezetben a megalakítandó mentőszervezetek alaprendeltetéséből látszik, hogy egy-egy intézmény hallgatói milyen általános és speciális beavatkozási, támogató területeken tudnak helyt állni. A speciális, adott intézmény oktatási profilja alapján kijelenthető, hogy egy-egy adott intézmény olyan különleges képességekkel rendelkezik, melyek egyrészt a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet feladat tevékenységét segítheti, másrészt a többi intézmény mentőszervezeteinek beavatkozási hatékonyságát növeli, mivel azok képességeit kiegészíti, lefedve a káresemények komplex jellegéből adódó védekezési igényeket, kötelezettségeket.

Az elmúlt években alakultak meg az önkéntes mentőszervezetek Magyarországon. A járési mentőszervezetek megalakítása jelenleg is folyik. A hivatásos katasztrófavédelmi szervezet alaprendeltetéséből adódóan a felsőoktatási

intézmények hallgatóiból megalakítandó mentőszervezetek növelik Magyarország biztonságát. Egyrészt azért, mint általában a területi mentőszervezetek (jelen tanulmány értelmében főváros védelme), másrészt magát a felsőoktatási intézmény belső területén levő, esetlegesen fellépő káresemények elhárítása, vagy a hivatásos tűzoltók munkájának segítése egy-egy beavatkozásnál az intézmény területén belül.

A fentiek alapján a szerzők egy valóban aktuális témát dolgoznak fel, melynek fontossága abban rejlik, hogy az önkéntes polgári védelmi erők megerősítésére javasolják a felsőoktatási intézmények mentőszervezeteinek megalakítását. Ajánlják, hogy a katasztrófavédelmi szempontú lakosságfelkészítés rendszerét a felsőoktatási intézményekre is terjesszék ki, melynek hasznos alapja lehet a mentőszervezetek megalakításából adódó intézményi előnyök. A hivatásos katasztrófavédelmi szervezet központi szervezetével, a katasztrófavédelmi igazgatósággal (igazgatóságokkal) kialakított tartós kapcsolat egyik legnagyobb eredménye lehet, hogy a fiatal felnőttek katasztrófavédelmi alapismereteket szerezhettek, mely által az önmentési képességük növelhető, illetve a katasztrófavédelem értelmiségi, szaktudással rendelkező egyéneket szerez meg magának, Magyarország szolgálatában a biztonságért, a nemzeti összefogás jegyében.

Ennek értelmében olyan új lehetőségek keresése volt a cél, melyek által az önkéntes mentőszervezetek létszáma minőségben és mennyiségben növelhető Magyarország szolgálatában a biztonságért.

A kutatási célkitűzésekben foglaltak alapján a szerzők feladatokat jelölték ki maguknak. Első feladatként a célcsoportok kijelölését határozták meg, melyet elsősorban a felsőoktatási intézményekben látják, elsősorban Budapestre vonatkoztatva, DE, fontos és végrehajtandó célként jelölték meg (további kutatásokat igényelve), hogy a vidéki felsőoktatási intézményekre is létfontosságú a kijelölés a feladat meghatározás és a megalakítandó önkéntes mentőszervezetek köre képesség megjelöléssel. Tehát első körben meghatározták, hogy a budapesti felsőoktatási intézmények lehetnek potenciális célcsoportok az önkéntes polgári védelmi erők létszámának és képességének növelésére. Ezeket adatokkal támasztották alá (második feladatként), illetve felmérték a felsőoktatási intézmények potenciális létszámadatait, melyekből kiderült, hogy több százezer fiatal tanul országzerte,

illetve több tízezer Budapesten. Miután megvan a kijelölés meghatározta, hogy elsősorban a nappali tagozatos hallgatók (rendelkezésre állás miatt) lehetnek a katasztrófák elleni védekezés megelőzési, beavatkozási, helyreállítási mechanizmusába a bevonható személyek, de nehézségként jelölték meg, hogy hosszú távra nem vonhatóak ki a diákok (vizsgaidőszak, államvizsga, de körülményes a nyári szünet időszaka is). Az intézmények oktatási tevékenységük alapján meghatározta a szerzők a lehetséges képességeket, az alkalmazási területeket melyek alapján jelölték ki a megalakítandó rajokat (harmadlagos feladat).

Összességében (országszerte) a felsőoktatási intézmények önkéntes mentőszervezetinek megalakításával a szerzők választ adtak arra, hogy az önkéntesség létszámát mennyiségben és minőségben hogyan lehet hosszútávon növelni, ennek alapján pedig választ adtak az önkéntes polgári védelmi erők utánpótlására. Ez kétirányú lehetőség. Az egyik irány maga a felsőoktatási intézmények biztonságának növelése, illetve az ország védelme a már meglévő mentőszervezetek megerősítésével. A másik irány pedig a hallgatói jogviszony megszűnésével a már meglévő speciális önkéntes mentőszervezetekbe tudnak becsatlakozni akár lakóhelyük szerint is, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetbe tudnak tisztként professzionális munkát végezni, vagyis a hivatásos katasztrófavédelmi tisztek utánpótlása is megoldható ezzel.

7. Hivatkozott irodalom

2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról 1. § (1) http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100128.TV (letöltés: 2014. 08. 27.)

62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól. <http://net.jogtar.hu/jr/gen/getdoc2.cgi?dbnum=1&docid=A1100062.BM> (letöltés: 2014. 08. 27.)

AMBRUSZ, József: Oktatási Központot kapott a Nemzeti Közszerződési Egyetem Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálat. <http://old.uni-nke.hu/index.php/hu/osszes-cikk/89-egyetem/2123-oktatasi-kozpontot-kapott-a-nemzeti-kozszerzodesi-egyetem-onkent-es-katasztrofavedelmi-szolgalata> (letöltés: 2014. 08. 27.)

BÉRCZI, László – VARGA, Ferenc: Az önkéntes tűzoltó egyesületek 2013. évi pályázatait <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan478.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

BLESZITY, János: Megalakult a Nemzeti Közszerológati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézete. In: Katasztrófavédelmi Szemle, XIX. évf. 3. szám. 2012. pp. 58-60. ISSN: 1218-2958 <http://www.vedelem.hu/letoltes/ujsag/v201203.pdf> (letöltési idő: 2014. 08. 27.)

BLESZITY, János: Podgotovka diplomirovannüh szpecialisztov po cserezvücsjnüm szitujacijam v Vengrii. POZHARY I CHREZVYCHAJNYE SITUACII: PREDOTVRASHENIE LIKVIDACIA / FIRE AND EMERGENCIES: PREVENTION ELIMINATION 4:(12) pp. 9-13. (2012)

BM OKF: Önkéntes polgári védelmi szervezet alakult a közszérológati egyetemen. 2013. 03. http://www.katasztrófavedelem.hu/index2.php?pageid=press_keptar_mutat&galeria_id=1188 (letöltés: 2014. 08. 27.)

BM OKF: Önkormányzati gesztus a katasztrófavédelemnek. 2013. július. http://www.katasztrófavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_hirek&hirid=2103 (letöltés: 2014. 08. 27.)

CSERNYÁK, Mariann: Oktatási adatok, 2011/2012. In: Statisztikai Tükör. VI. évf. 23. szám. 2012. pp. 1-5. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/oktat/oktatas1112.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

Egyre népszerűbb a Nemzeti Közszerológati Egyetem. 2014. január. <http://www.magyarhirlap.hu/egyre-nepszerubb-a-nemzeti-kozszerologati-egyetem> (letöltés: 2014. 08. 27.)

ENDRŐDI, István: A magyar önkéntes polgári védelmi szervezetek szerepe hazánkban, az új katasztrófavédelmi törvény alapján. <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan463.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

Felvételi: a legjobb 10 között az NKE. 2014. 04. <http://uni-nke.hu/hirek/2014/04/14/felveteli-a-legjobb-10-kozott-az-nke> (letöltés: 2014. 08. 27.)

GÁBORJÁNI SZABÓ, Botond: A gerundium – egy jelkép születésének háttere. In: Gerundium, 2010/1. szám. pp. 8-27. http://gerundium.lib.unideb.hu/index.php?oldal=archivum&folyoirat_szam=MMX+v ol.+I.+1 (letöltés: 2014. 08. 27.)

JACKOVICS, Péter: A társadalmi és civil szervezetek szerepe a polgári-, és katasztrófavédelem. pp. 1-8.

http://www.vedelem.hu/files/UserFiles/File/konf2007/pv/Jackovics_doc.pdf

(letöltés: 2014. 08. 27.)

KUTI, Éva: Civil Európa- Civil Magyarország, 2008. pp. 1-64. ISBN 978-963-87909-0-3

Oktatas.hu: Felsőoktatási statisztikai adatok, letölthető kimutatások (2011.). http://www.oktatas.hu/felsooktatas/felsooktatasi_statisztikak (letöltés: 2014. 08. 27.)

PATYI, András: Rektori köszöntő. <http://uni-nke.hu/egyetem/rektori-koszonto> (letöltés: 2014. 08. 27.)

RÉVAI, Melinda: A civil szervezetek szerepe és jelentősége Magyarország komplex védelmi rendszerében. Szakdolgozat, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2012. pp. 1-50.

SZAKÁL, Béla - CIMER, Zsolt - KÁTAI-URBÁN, Lajos – VASS, Gyula: Iparbiztonság II.: A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek következményei és kockázatai. Budapest. TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., 2013. pp. 1-182. ISBN:978 615 5445 00 2

Szlepák Orsolya: Kutató mentő csapatok felkészítése nemzetközi bevetésekre. Szakdolgozat, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2013. pp. 1-42.

TEKNŐS, László: A rendkívüli időjárás okozta veszélyhelyzetek és a kárterületeken végzendő polgári védelmi feladatok rendszere Magyarországon. Konferencia kiadvány "Katasztrófavédelmi Díj" Tudományos Konferencia 2013. Budapest, Magyarország, 2013. pp. 80-100. ISBN:978-615-5305-18-4

TEKNŐS, László – ENDRÓDI, István: A civilhelp.hu információs rendszer helye és szerepe a katasztrófavédelem szervezetében, és jelentősége a polgári védelmi feladatok végrehajtásában, Budapest. 2013. pp. 1- 63. <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan486.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

VARGA, Ferenc: Az önkéntesség szerepe és jelentősége a katasztrófavédelemben. Diplomamunka, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. 2013. pp. 1-82.

8. MELLÉKLET

1. számú melléklet: Felsőoktatási intézmények Magyarországon

Készítette: szerzők, Központi statisztikai Hivatal adatai alapján³⁰

Kategória	Sorszám	Intézmény neve	Helyszín	Létszám Nappali 2011.
	1.	Budapesti Gazdasági Főiskola		13100
Állami egyetemek	2.	Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem (Corvinus)	Budapest	13050
	3.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME)		20 477
	4.	Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE)		23 440
	5.	Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem		757
	6.	Magyar Iparművészeti Egyetem (MIE)		
	7.	Magyar Képzőművészeti Egyetem (MKE)		646
	8.	Nemzeti Közszolgálat Egyetem		
	9.	Óbudai Egyetem		8 005
	10.	Semmelweis Egyetem (SE)		9 474
	11.	Színház- és Filmművészeti Egyetem		287
	12.	Debreceni Egyetem (DE)		
	13.	Kaposvári Egyetem (KE)		1 965
	14.	Miskolci Egyetem (ME)		8 315
	15.	Nyugat-Magyarországi Egyetem (NYME)	Sopron	7 709
	16.	Pannon Egyetem	Veszprém	6 528
	17.	Pécsi Tudományegyetem (PTE)		18 660
	18.	Széchenyi István Egyetem (SZE)	Győr	7 518
	19.	Szegedi Tudományegyetem		21 015
	20.	Szent István Egyetem (SZIE)	Gödöllő	9 856
	21.	Veszprémi Egyetem (VE)		

³⁰ CSERNYÁK, Mariann: Oktatási adatok, 2011/2012. In: Statisztikai Tükör. VI. évf. 23. szám. 2012. pp. 1-5. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/oktat/oktatas1112.pdf> (letöltés: 2014. 08. 27.)

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

Állami főiskolák	22.	Budapesti Gazdasági Főiskola (BGF)	Budapest	
	23.	Budapesti Műszaki Főiskola (BMF)		
	24.	Magyar Táncművészeti Főiskola (MTF)		120
	25.	Berzsényi Dániel Főiskola (BDF)	Szombathely	
	26.	Dunaújvárosi Főiskola (DF)		1 880
	27.	Eötvös József Főiskola (EJF)	Baja	720
	28.	Eszterházy Károly Főiskola (EKF)	Eger	4 210
	29.	Károly Róbert Főiskola	Gyöngyös	1965
	30.	Kecskeméti Főiskola (KF)		2 713
	31.	Nyíregyházi Főiskola (NYF)		3 499
	32.	Szolnoki Főiskola (SZF)		1 448
	33.	Tessedik Sámuel Főiskola (TSF)	Szarvas	
	Egyházi egyetemek	34.	Evangélikus Hittudományi Egyetem	Budapest
35.		Károli Gáspár Református Egyetem	2 898	
36.		Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem	81	
37.		Pázmány Péter Katolikus Egyetem	5 605	
38.		Debreceni Református Hittudományi Egyetem		811
EGYHÁZI főiskolák	39.	A Tan Kapuja Buddhista Főiskola	Budapest	213
	40.	Baptista Teológiai Akadémia		501
	41.	Pünkösdi Teológiai Főiskola		25
	42.	Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola		113
	43.	Sola Scriptura Lelkészképző és Teológiai Főiskola		15
	44.	Szent Pál Akadémia		93
	45.	Wesley János Lelkészképző Főiskola		315
	46.	Adventista Teológiai Főiskola	Pécel	15
	47.	Apor Vilmos Katolikus Főiskola	Zsámbék	627
	48.	Egri Hittudományi Főiskola		82
	49.	Esztergomi Hittudományi Főiskola		39
	50.	Győri Hittudományi Főiskola		32

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

	51.	Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola	Debrecen		
	52.	Pápai Református Teológiai Akadémia		43	
	53.	Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola		74	
	54.	Sárospataki Református Teológiai Akadémia		79	
	55.	Szegedi Hittudományi Főiskola			
	56.	Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola	Nyíregyháza	84	
	57.	Szent Bernát Hittudományi Főiskola	Zirc		
	58.	Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola		112	
	59.	Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola	Esztergom		
Magán, illetve alapítványi intézmények	60.	Általános Vállalkozási Főiskola	Budapest	1450	
	61.	Budapesti Kommunikációs Főiskola		1300	
	62.	Gábor Dénes Főiskola		1250	
	63.	Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája		3150	
	64.	Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelő Intézete		303	
	65.	Nemzetközi Üzleti Főiskola		590	
	66.	Zsigmond Király Főiskola		1220	
	67.	Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem		144	
	68.	Kodolányi János Főiskola		Székesfehérvár	3130
	69.	Modern Üzleti Tudományok Főiskolája		Tatabánya	1100
Kiegészítve a más forrásból származókkal összesen				14 650	

Összes nappali hallgató 2011-ben (teljesség igénye nélkül)

242000 fő

Felsőoktatási Intézmények Önkéntes Mentőszervezete

2. számú melléklet

A hallgatók kor szerinti megoszlása képzési szintenként 2011/2012-es tanévben³¹

2.10. A hallgatók kor szerinti megoszlása képzési szintenként													2.10. A hallgatók kor szerinti megoszlása képzési szintenként												
2011/2012. tanév													2011/2012. tanév												
Összes munkarend													Összes munkarend												
Életkor	Felsőfokú szak-				Főiskolai szintű				Egyetemi szintű				Alap-				Mester-		Osztatlan						
	képzésben résztvevő hallgatók száma																								
	össze- n	ebből nő	új belépő	ebből nő	össze- n	ebből nő	új belépő	ebből nő	össze- n	ebből nő	új belépő	ebből nő	össze- n	ebből nő	új belépő	ebből nő	össze- sen	ebből nő	össze- n	ebből nő	új belépő	ebből nő			
7	Kevesebb, mint 18 éves	125	89	102	69	0	0	0	0	2	1	0	0	119	79	104	68	0	0	28	20	25	18		
8	18 éves	929	705	916	693	0	0	0	0	6	2	1	1	5 621	3 218	5 443	3 120	2	1	801	486	758	468		
9	19 éves	3 716	2 549	2 599	1 732	33	12	24	10	6	3	0	0	24 495	12 816	17 607	9 160	7	4	2 994	1 811	2 139	1 292		
10	20 éves	4 859	3 239	1 887	1 156	34	15	22	8	16	7	5	2	34 452	18 836	11 965	6 350	33	20	4 241	2 601	1 435	834		
11	21 éves	3 251	1 947	962	547	22	8	11	3	24	14	3	3	36 069	19 966	5 873	2 950	784	535	4 514	2 703	680	401		
12	22 éves	2 223	1 244	731	394	16	7	5	1	49	21	8	7	30 254	16 059	3 640	1 713	4 080	2 717	4 603	2 794	442	248		
13	23 éves	1 602	879	530	281	16	5	3	0	78	45	9	6	20 571	9 840	2 404	1 075	7 744	4 786	4 356	2 590	319	182		
14	24 éves	1 123	586	340	163	149	72	2	0	851	454	7	4	14 531	6 558	1 930	886	7 069	3 994	3 234	1 885	253	131		
15	25 éves	578	299	176	86	451	216	0	0	1 872	949	5	3	10 034	4 317	1 496	695	3 662	1 985	1 881	1 019	175	82		
16	26 éves	384	204	147	69	434	189	0	0	1 528	630	2	2	6 926	2 949	1 225	544	1 997	1 006	1 215	656	119	68		
17	27 éves	251	135	91	51	443	226	0	0	1 031	369	0	0	5 011	2 270	1 030	444	1 392	692	844	436	109	57		
18	28 éves	166	93	56	31	556	219	0	0	684	268	1	1	4 067	1 814	849	389	1 103	547	729	382	105	54		
19	29 éves	160	88	69	34	434	236	0	0	430	182	1	1	3 639	1 722	746	349	922	453	494	265	73	40		
20	30-34 éves	685	433	240	161	2 323	1 441	0	0	959	453	2	0	13 245	6 749	2 929	1 502	3 270	1 825	1 719	970	234	113		
21	35-39 éves	521	370	192	132	2 088	1 391	0	0	357	192	0	0	9 139	5 376	2 092	1 221	2 449	1 497	1 108	642	159	83		
22	Legalább 40 éves	542	404	208	153	1 633	1 063	1	1	214	121	0	0	8 668	6 027	2 174	1 509	4 525	3 060	1 005	543	135	63		
23	Összesen	21 115	13 264	9 246	5 752	8 632	5 100	68	23	8 107	3 711	44	30	226 841	118 596	61 507	31 975	39 039	23 122	33 766	19 803	7 160	4 134		

³¹ Oktatás.hu: Felsőoktatási statisztikai adatok, letölthető kimutatások (2011.). http://www.oktatas.hu/felsooktatas/felsooktatasi_statistikak (letöltés: 2014. 08. 27.)

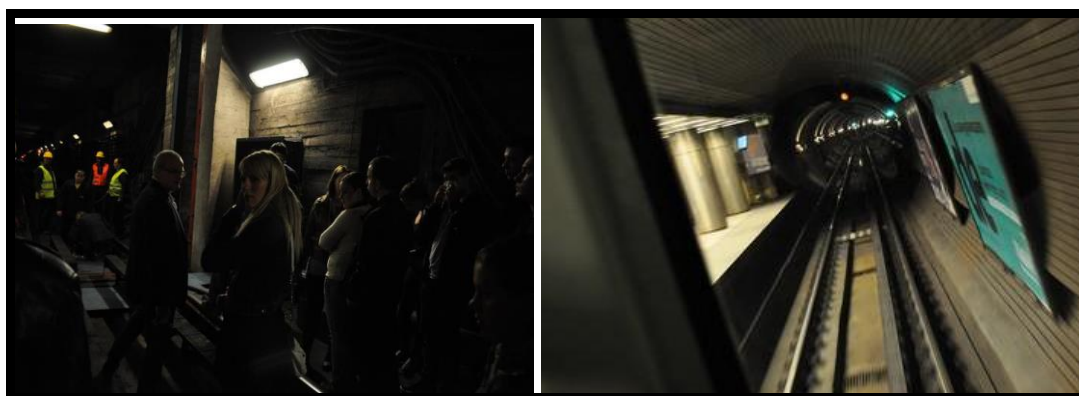
3. számú melléklet: NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálatának pillanatképei

4. ábra NKE Önkéntes Katasztrófavédelmi Szolgálatának ünnepélyes megalakulása

5. ábra Árvíz elleni védekezési felkészülés

6. ábra Metró gyakorlat

7. ábra 2013. évi júniusi dunai árvíz védekezési pillanatai

8. ábra A józsefvárosi önkormányzat oktatási és kiképzési termet adott az önkénteseknek

9. ábra Részvétel a HUNOR minősítő gyakorlatán 2013. októberben

A 3. számú melléklet képeit a BM OKF, a szerzők és az NKE önkéntesei készítették.